

DOMOLJUB

Izhaja vsak četrtak. Cena mu je
4 K na leto. (Za Nemčijo 4 K, za
Ameriko in druge tuje države 6 K).
— Posamezne številke se prodajajo
po 10 vinarjev.

S prilogami:
Naš kmečki dom, Društvenik, Naša gospodinja

Spisal in dopisil so pošiljali: Uredništvo
„Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva
ulica. Naročniki, reklamacije in in-
serati pa: Upravništvo „Domoljuba“,
— Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Štev. 21.

V Ljubljani, dne 23. maja 1912.

Leto XXV.

Svobodomisenci v državni zbornici.

Zadnji petek so v državni zbornici zopet pokazali sovražniki cerkve in vere, kako težko čakajo, kdaj se bo začelo v naši državi po francosko ali po portugalsko vladati. Reč je bila taka: Češki pisatelj Machar, znan protiverski zabavljak in strupen svobodomislec, je bil izdal knjižico, ki je v nji nakopičil bogokletstev proti Odrašeniku in proti katoliški cerkvi v najumazanejši obliki. Državnemu pravniku se je zdelo to preveč; spoznal je, da knjižica žali krščanstvo, da je torej hudodelsko delo in jo je zaplenil. Iz domačih izkušenj nemo, da državni pravniki niso posebno natančni v teh rečeh. Koliko svinjarij in svobodomiselnih ostudnosti se je že natisnalo celo pri nas v slovenskem jeziku, ko ni državni pravnik prav nič posegel vmes. Že iz tega lahko vsak sklepa, da je morala biti Macharjeva čečkarija res huda.

Poslanec Masarik, znani prijatelj Judov in sovražnik katoličanov, ki je že velikrat tudi v zbornici pokazal svoje neskončno sovraštvo proti cerkvi, je tudi ob ti priliki zlezel iz svoje luknje. Vložil je interpelacijo — vprašanje na vlado, zakaj je Macharjeva knjižica zaplenjena in jo je celo prišel svojemu vprašanju. Za tako vprašanje je treba 15 podpisov. Vložil se pri predsedniku, in ko se v zbornici nanašani, da je vloženo, potem je prosto. Sme se natisniti po vseh časopisih in razširiti kakorkoli, ker se po vsaki nobena beseda, ki se izpregovori v zbornici, ne more in ne sme zasledovati in kaznovati. Masarik je torej po tem ovinku zaplembo Macharjeve knjižice uničil.

Dr. Šusteršič in ž njim še par poslancev so šli k predsedniku, ko so do-

bili v roko ostudno Macharjevo pisarijo, in so ga vprašali, kako je mogel dopustiti, da se je taka interpelacija oznanila v državni zbornici; rekli so, da bi jo bil moral zato, ker tako hudo žali verne kristjane, odkloniti. Predsednik je odgovoril, da je bila interpelacija češka, in da je zato ni razumel; dal jo je prestaviti; kasneje je pa ni več videl; povedal je tudi, da obžaluje, da se je to zgodilo in da bo v prihodnje skrbno pazil, da se več ne zgodi kaj takega.

Ta odgovor predsednika Silvestra, ki je nemške nacionalne stranke, se je zvedel, in je seveda Masarika razjezil. V petek pred koncem seje se je skobalil in je vprašal predsednika, ali je res tako odgovoril dr. Šusteršiču; ob tej priliki je napadel našega načelnika in našo stranko. Češkega petelina so ob tej priliki brž obstopili vsi zagrizeni svobodomisenci raznih strank: socialni demokratje, nemški liberalci, judje in so mu pritrjevali. Slovenski poslanci so se krepko postavili. Zlasti poslanec Gostinčar je z neustrašeno odkritostjo ošibal to reč. »To je svinjarija, za kar se potegujete. Še večja svinjarija pa je, da se najde profesor, ki to zagovarja.« Tako je na ves glas zaklical v zbornico ob živahnem odobravanju naših in drugih krščanskih poslancev.

Predsednik je Masariku odgovoril, da po njegovih mislih res žali interpelacija versko čuvstvo, in da pri tem ostane. Svobodomisenci torej tudi topot niso nič opravili. Vsak pameten človek, četudi nima nobene verske vneme, mora spoznati, kako pogubno za državo bi bilo, ko bi se zdaj, ko je vse narobe, vse sprto, začel še verski boj.

Za nas je pa ta dogodek pomenljiv. Naš poslanec dr. Šusteršič je v imenu našega kluba povzdignil svoj glas proti Macharjevi svinjariji in Masarikovi in-

terpelaciji. Iz Masarikovih besedi se je jasno videlo, kako dobro vé, da se ravno naš klub v takih rečeh ne dá šaliti s seboj. Izborna se je postavil tudi naš Gostinčar, za kar mu ostanemo vsi hvaležni.

Kje je pa moč našega kluba za take reči? Odgovor je lahek: zato more naš klub tako samosvestno nastopiti, ker se drži svojih načel. Ko bi se bili naši poslanci l. 1907. udali in šli s Hribarjem v en klub, bi bilo vse razdrto. Liberalca ne v klub; po tem so se ravnali in zato so edini. Kako žalostno ulogo igrajo v tem oziru člani češke katoliške narodne stranke, ki jih je sedem v zbornici, dasi imajo na Moravskem polovico ljudstva za seboj! Vse druge češke stranke so se združile pri volitvah proti njim. In vendar so prišedši na Dunaj stopili v enotni češki klub in sede z Masarikom ob eni mizi. Kaj pomeni to, če se v zbornici včasih zroka-vijo ž njim, ko so pa ž njim vred člani enega kluba, ki ž njim vred določa, kakšno politiko naj delajo. Po taki poti se katoliška reč ne dá braniti, ne dá se pa tudi obraniti politična značajnost in ne more se v ljudstvu vzgojiti potrebna strankarska zavest. — Buka zadnji petek je bil sicer samo viharček v kupi vode, toda tudi iz tega se učimo. Opreznosti in skrbne pazljivosti je treba, če se hočemo ubraniti francoskim razmeram. Treba pa tudi odločne, krepke zavednosti v poslancih in v ljudstvu.

S. S.

Evharistični kongres.

Dodatno k našim zadnjim naznanilom v zadevi udeležbe pri velikem evharističnem shodu v septembru na Dunaju naj v boljše razumevanje damo še naslednja podrobna pojasnila.

1. **Pristopnina** znaša 10 K za vse prireditve kongresa, za knjižico »Vodnik po Dunaju« in popolno, ilustrirano (večinoma nemško) poročilo o kongresu; 6 K za vse prireditve kongresa brez poročila; 2 K za prireditve enega poljubnega dne.

Ljudem, ki »poročila« ne bodo vzeli, naj se priporoča pristopnina šestih K. Priprosti ljudje vsaj poročila ne bodo potrebovali. Za en sam dan pa tudi od nas ne bo menda nihče hodil na Dunaj.

2. **Voznina.** Udeleženci bodo imeli za potovanje na Dunaj in nazaj, in sicer za potovanje tja od 5. do 15. septembra, za nazaj pa od 12. do 22. septembra sledečo znižano voznino:

1. Za vožnjo v I. in II. razredu:

a) za osebni vlak bo plačati polovico voznine, ki je določena za br-zovlake,

b) za br-zovlak bo plačati celo voznino, ki je določena za poštni vlak v dotičnem razredu.

2. Za vožnjo v III. razredu na osebnih ali br-zovlakah bo plačati polovično voznino osebnih, oziroma br-zovlakov v III. razredu.

Voznina bo torej znesla od Ljubljane na Dunaj in nazaj za osebni vlak v I. razredu 45 K 90 vin., v II. razredu 34 K 40 vin. in v III. razredu 17 K 30 vin.; za br-zovlak pa v I. razredu 70 K 60 vin., v II. razredu 53 K in v III. razredu 22 K 40 vin.

Za ekspresne vlake ni znižane cene.

Vožnja po znižani ceni se bode smela zahtevati le na podlagi posebne legitimacije. Udeleženci bodo dobili te legitimacije od pisarne za evharistični kongres v Ljubljani.

To velja za one, ki se bodo vozili posamezno.

Priredil se bo **posebni vlak**; če bo treba, tudi več posebnih vlakov. Cena vožnji na posebnih vlakih bo ista, kakor gori navedena znižana voznina za osebne vlake z razliko, da bodo vozili posebni vlaki s hitrostjo br-zovlakov.

Posebni vlaki bodo vozili iz Ljubljane po južni železnici. Le z Gorenjskega — če bo ljudi za en poseben vlak, bi morda kazalo bolj po državnih.

Udeležbo na kongresu je treba prijaviti najpozneje do dne 6. junija 1912, to je do praznika presv. Rešnjega Telesa pri župnem uradu, v Ljubljani tudi pri drugih nabiralcih ali pa v »Pisarni pripravljalnega odbora za evharistični kongres v Ljubljani, Alojžišče«. Ravno tja naj se tudi pošilja pristopnina in voznina za vožnjo s posebnim vlakom.

Priglašeni udeležniki naj obenem takoj tudi plačajo pristojno svoto. In sicer plačajo samo pristopnino in voznino, voznino le od Ljubljane dalje. Do Ljubljane bo vsak sam zase plačal. Torej voznino 17 K 30 h in redno pristopnino 6 K, skupaj 23 K 30 h. Temu naj dodajo še 70 h za skupne stroške, vsega skupaj torej **24 K**. Udeleženci prvega in drugega razreda naj dodajo za skupne stroške po kroni. Oni, ki bodo

vstopili na kaki drugi postaji južne železnice, naj po že prej objavljenih pogojih glede polajšav s pomočjo voznega reda sami določijo ceno za svojo postajo. Skupno nabrana svota naj se z imenikom vred dopsilje osrednjemu odboru v Ljubljano.

Gneča bo na Dunaju tolika, da svetujemo, naj se stari, bolehniki in slabotni ljudje nikar ne priglašajo, ker bo treba urnih korakov, da se bo mogoče množici umikati in da se komu kaj žalega ne pripeti. Nabiralce prosimo, naj takim priglašencem udeležbo odsvetujejo.

Prosimo pa, naj se udeleži kongresa v častnem številu tudi naša inteligenca.

Vsem, ki se nameravajo udeležiti, svetujemo, da naj s priglaševanjem nikar prav nič ne čakajo, drugače jim ne moremo garantirati za stanovanje. Na Dunaju je veliko število stanovanj že oddanih. Treba se torej žuriti. Čim prej bomo imeli število udeležencev skupaj, tem lažje in gotoveje jim bomo preskrbeti stanovanja.

Pripravljalni odbor

za ljubljansko škofijo.

DRŽAVNI ZBOR.

Razmere v avstrijskem državnem zboru še vedno niso toliko ustaljene, da bi bilo mogoče upati na kako veliko in hitro delo. Velike naloge, ki čakajo zbornico, kakor finančna preosnova, preklada vlada od enega dne na drugega, ker nima stalne večine, s katero bi se dalo delati. Čudno izgleda, da se vsaka stranka boji, da bi ji kdo rekel, da je vladna. To velja pred vsem za nemške in češke stranke, zakaj Jugoslovani pač nimajo nikakega povoda, da bi podpirali vlade, ki nas poznajo le, kadar je treba glasov.

Drug vzrok, da naša zbornica kar ne more do pravega dela, je v razmerju do Ogrske. Ena prvih nalog bi bila sedaj rešitev brambne predloge. In naša zbornica bi bila precej pripravna, da jo sprejme, seveda z nekaterimi izpremembami. Toda preosnova mora biti sprejeta tudi v ogrskem državnem zboru, in sicer čisto enako. Če bi naš državni zbor sprejel preosnovo, ogrski pa ne, pa bi moral potem naš stvar vzeti nazaj. To razmerje, ta odvisnost ene državne polovice od druge, je torej tudi eden vzrokov, da ne gre delo od rok. Cela Avstrija uvideva, da se mora razmerje do Ogrske premeniti. Dualizem, kakor imenujemo sedanje razmerje obeh polovic, mora pasti, če hočemo, da bo naša monarhija spet igrala tisto vlogo na svetu, ki ji gre.

Kljub raznim zaprekam in zavoram pa je vendar rešil naš državni zbor tudi pretekli teden več stvari, ki so večjega ali manjšega pomena tudi za naše ljudstvo.

Nekatero izpremembe kazenskega reda.

Večkrat so se že izražale želje, da se izpremene nekatere kazenske določbe. Nekaterim izmed teh želj je ustregel pravni odsek in predlagal zbornici te-le izpremembe:

Pri dostavljanju raznih pozivov itd. se ne šteje v rok dan poštne dostave; konec roka se ne šteje v nedeljo ali praznik, ampak prihodnji dan. Čas za pritožbe se šteje od dneva, ko se dostavi razsodba. Pri pritožbah, ki jih vloži državni pravdnik proti odmerjenju kazni, mora se zaslišati tudi pri-tožnik ali njegov zastopnik.

Dosedaj je veljala odločba, da more senat dovoliti odlog kazni. Odslej bo mogel že sodni dvor prve instance dovoliti odlog do treh mesecev. Daljši odlog dovoli druga instance. Tak odlog se je doslej dovoljeval pri kazni do šest mesecev, odslej pa pri kazni do enega leta. Izpremenjen je tudi § 401, kazenskopravnega reda. Odslej bo namreč mogel po tem paragrafu kaznjenec iz družinskih razlogov prekiniti kazen za osem dni. Denarne kazni se morajo po sodnikovi sodbi odložiti do šest mesecev.

Za obnovitev kazenskega postopanja se določi osem dni, mesto dosedanjih treh. Končno je važno določilo, da se šteje čas preiskovalnega zapora v kazen, če obtoženec ni sam zakrivil zapora v preiskavi.

Pota za silo.

Lastniki gozdov so se večkrat pritoževali, da iz svojih gozdov ne morejo izvažati les ali kamenje iz kamenolomov, ki so tamkaj. Zakon namreč doslej ni poznal potov za silo, gozdarski zakon pa oblasti že tako strogo tolmačijo. Sedaj pa bodo omogočena taka pota za silo. — Ob tej priliki je jako zanimivo govoril štajerski slovenski poslanec Pišek, ki je navajal zglede, kako je dosedanja določba doslej slabo vplivala.

Rdeči križ.

Vlada je predlagala, da se štiti ime in znamenje »Rdečega križa«, da se ga ne zlorablja v trgovske namene. »Rdeči križ« je dobrodelno društvo, ki ima predvsem namen skrbeti v vojnem času za oskrbo ranjencev. Pod imenom rdečega križa pa se je zadnje čase storilo marsikaj, kar ne odgovarja družstvenemu namenu. To hoče vlada za-
brani. Naš poslanec dr. Jankovič se je oglasil k besedi ter izvajal: Pozdravljamo vladni predlog, protestiramo pa proti umazani zlorabi krščanskega znamenja v slabe namene. Kazal je nadalje na nedostatke tega društva in povedal, kako naj bi se izpopolnilo. Za zgled je navedel bavarski Rdeči križ. Končno je stavil resolucijo, da naj vlada sploh bolj skrbi za postrežbo bolnikov in za izobrazbo bolniških strežnic.

Za izseljence.

Ena najhujših ran na našem narodnem telesu je izseljevanje. Tuji svet

pobere in izčrpa naše najboljše delavne moči. Vse previdne politike to vprašanje zanima, posebno pa so naši poslanci Krek, Žitnik in drugi ob raznih prilikah povdarjali, kolika je nevarnost izseljevanja in kako bi se dalo temu odpravi. Ker se izseljevanje ne da kar tako prepovedati, naj bi se ga vsaj omejilo, zlasti pa skrbelo za varstvo izseljencev. Rafaelova družba stori že sedaj precej, a pri svojih sredstvih ne more doseči tega, kar bi bilo tako potreba. Zato vsak uvidi, da bi morala tu priti vlada z zakonom na dan. Tega vlada ni storila, da si je narodnogospodarski odsek sprejel tozadevni predlog dr. Krekov. V razpravo pa je prišel predlog grofa Baworovskega, naj vlada nastavi strokovnjake pri konzulatih in v mestih, kjer je veliko naših delavcev. Ti poročevalci morajo biti zmožni jezika izseljencev.

K besedi se je oglašil pri tej razpravi tudi poslanec Jaklič, ki je govoril v imenu slovensko-hrvaškega kluba. V imenu kluba je izjavil, da s temi novimi uradniškimi mesti naši poslanci niso zadovoljni, zahtevajo, da se sklene zakon v varstvo izseljencev. Ti uradniki bodo pač zbirali številke in premišljevali razmere, toda pravi od pomoč to ne bo. Izseljenci bodo radi teh mož vseeno izkoriščani, ker dokler ni z zakonom izseljevanje napeljavano v pravi tir, tudi ti strokovnjaki nimajo kje nasloniti svojega dela. Našteval je v potrditev svojih besed gospod poslanec žalostne številke. V zadnjih desetih letih se je izselilo iz Avstrije 2,145.000 ljudi, med temi 340.000 Slovencev in Hrvatov. Navajal je tudi dejstva, kako so izseljenci goljufani in odirani in kako nimajo razun brezvestnih agentov nikogar, ki bi se nanj obrnili. Obračal se je proti vladi, ki pač skrbi za judovsko izseljeniško družbo, ki je celo potem, ko je vlada sama priznala, kako slaba da je ta družba, dobila od naše vlade 30.000 K podpore. Naše Rafaelove družbe, ki je krščanska, pa ne podpira. Končno pravi poslanec Jaklič, da bi bila bolj na mestu pomnožitev konzulatov, kakor taka mesta strokovnjakov, ki bodo samo denar služili, koristiti pa ne bodo mogli, če bodo tudi hoteli. Ker je bil s tem predlogom v zvezi tudi poziv na vlado, da predloži v najkrajšem času zakon v varstvo izseljencev, so naši poslanci vendar glasovali za predlog.

OGRSKE HOMATIJE.

Šest tednov bo, kar je prevzel Lukacs vlado na Ogrskem. Pričakovalo se je, da izvede brambno predlogo in volilno reformo. Justh, vodja opozicije, je odločno zahteval, da se mora oboje izpeljati obenem. Res je Lukač predložil dva načrta volilne reforme, a eden je bil ljudstvu bolj sovražen ko drugi, zato pa Justhovi pristaši niso mogli nobenega sprejeti. S tem je zopet zaprta pot brambni predlogi, ker nastopajo proti nji Justhovci in Košutovci. Izbruhanila je zopet obstrukcija. Položaj je popolnoma nejasen. Nekateri sodi-

jo, da je pričakovati novih volitev, a kakega posebnega uspeha s tem ne bo doseženega. Vedno bolj je jasno, da more na Ogrskem le splošna in enaka volilna pravica privedi do miru.

Če res razpiše Lukacs nove volitve, potem morajo biti tudi volitve za sabor na Hrvaškem, ker sicer ne bi bilo v ogrsko-hrvaškem državnem zboru hrvaških delegatov, ki jih voli sabor. Če se pa razpišejo saborske volitve, je konec Cuvajevega komisarijata. Ogrske homatiije bodo morda vendar Hrvaški na korist.

VOJNA.

Lahi vojake, ki prihajajo iz Tripolisa, zelo navdušeno sprejemajo, za vojno samo pa so vedno manj navdušeni. Posebno v Gor. taliji so mnogi nezadovoljni z vlado, ki ne zna priti do sklepa miru. Vojna namreč bogatim tovarnarjem in trgovcem neizmerno škoduje in sedaj se vleče že toliko mesecev brez vsakega vidnega uspeha. Da se dvigne navdušenje za vojno, so Lahi zavzeli otok Rod in nameravajo zasedati še nekaj drugih otokov. Na otoku Rodu je prišlo po nekaterih poročilih do precejšnjih prask. Izkrcati so morali Lahi precej vojaštva, da so naredili mir.

Turkom, ki so, vsaj tisti, ki poznajo razmere, že obupali nad Tripolisom, grozi spet nova nevarnost. Albanci, ki vedno delajo Turkom preglavice, so zopet proglasili vstajo. Turki namreč po svoji navadi niso izpolnili vseh obljub, ki so jih dali, ko se je končala zadnja albanska vstaja. Poleg tega pa je tu vmes hujskanje Italije.

DANSKI KRALJ — UMRL.

Dne 14. t. m. je nanaglomoma umrl na cesti v Hamburgu danski kralj Fridrik VIII. Imel je navado, da je hodil rad na potovanja in je v tujih krajih hodil kakor navaden človek po ulici. Tudi sedaj je storil isto. Ko se je zgrudil v nemškem mestu Hamburgu nezavesten na tla, so ga hitro prepeljali v bolnišnico, kjer so videli, da je kralj. Prepeljali so truplo v Kodanj. Star je bil 69 let. Naslednik je njegov sin Kristjan X., sedaj 42 let star.

LISTEK

Požigavec.

(Dalje.)

IV.

Po požaru so se Veseljakovi naselili v prazni najemniški hišici v bližini. Ko je bil Veseljak z doma pri sodnji, je Gričarjev France porabil to priliko, da se je sešel z Miciko, ko se je ta ravno mudila na pogorišču. Hotel je govoriti z njo nekaj zaupnih besed.

Plot, ki je ločil oboje posestvo, je bil med požarom podrt na tla. France

je mogel torej stopiti do Micike, ne da bi mu bilo treba plezati čez plot. To mu je ugajalo in nič boljsega si ni želel tudi za bodočnost. Zato je bilo njegovo zasebno mnenje to, da je sploh nepotrebno plot zopet postavljati nazaj. Toda, kakor rečeno, za enkrat je bilo to samo še njegova misel; kaj meni o tem Micika, to je bilo še vprašanje, in na to vprašanje je hotel dobiti sedaj odgovor.

»Micika . . . jaz mislim,« tako je začel nekoliko v zadregi, »midva ne potrebujeva plota . . . Zato pravim, da je tudi najboljše, če ga sploh več ne postaviva, Micika . . . In če ti rečeš . . . ali kaj meni ti, Micika?«

Micika je sramežljivo pogledala v tla in ničesar odgovorila. France je za stonj čakal odgovora.

»No, Micika, kaj praviš vendar na to?« je vprašal zopet in jo lahko prijel za roko.

Micika je molčala, a dvignila svoje oči in pogledala mladeniču naravnost v obraz, pogledala tako odkritosrčno, da jo je France razumel takoj . . .

Še nekaj časa sta stala na pogorišču in se pogovarjala, tedaj se France ozre po vrtu in zagleda pritlikavca. Plazil se je ob zidu in nazadnje izginil za čebelnjakom koncem skednja.

»Glej, Micika, Gašper hodi tamkajle. Kaj ima vendar opraviti pri čebelah?«

»Pusti ga, pusti, France. Meni se revček vedno tako smili. Prav dobra mu hočeva biti — potem.«

France in Micika sta se ločila z zagotovilom, da se proti mraku še enkrat sesnideta, da si povesta, kako bosta njuna očeta sprejela vest o nameravani spremembi. Oba sta sklenila vsak svojemu očetu takoj razodeti svoje želje, saj vzroka, odlašati, nista imela.

France je bil dobre volje. Njegovi Miciki pač nihče ni mogel kaj očitati. Odkar je iz njenih ust slišal: da, se mu je vse drugo zdelo malenkost. Ko je pa potem stal pred svojim očetom, se vendar ni mogel iznebiti neke čudne tesnobe okrog srca. Zato je začel kolikor mogoče splošno:

»Oče, z Veseljakom boste morali govoriti.«

»Kako to?«

»Zato, menim, ker bi potem ne bilo treba več postavljati plotu med obema posestvi.«

Brez dvoma bi bil France mogel in tudi moral svojo srčno željo in svoje mnenje izraziti določneje; toda tudi Miciki je tako rekel, in razumela ga je takoj. Isto je pričakoval tudi od svojega očeta. Njemu, Francetu, je bila spojitve obeh vrtov le znamenje za združitve obeh rodbin, nič drugega. Enega brez drugega si niti misliti ni mogel. Toda žal ni vedel, da njegov oče sicer želi spojitve vrtov, ne pa spojitve rodbin.

In Gričar? Njegove misli so se vrtele edino okrog Veseljakovega vrta. Od požara sem je mislil edino le na to. Zato mu je sedaj kaj dobro delo, ko je iz ust svojega lastnega sina in svojega

naslednika čul svojo lastno željo. Da se pod Francetovimi besedami skriva globokejši pomen, tega niti slutiti ni.

Tako sta tedaj oba mislila, da popolnoma razumeta drug drugega in pogovor se je razpredel dalje.

»Le storite to, oče, in govorite z mojstrom Veseljakom,« je rekel France.

»Saj sem že govoril, pa noče nič slišati o tem. Toda bo moral. Prisilil ga bom. Zanesi se. Mora!« je godrnjal nevoljno Gričar.

France se je nemalo čudil sam pri sebi. Da bo njegov oče privolil, no ja, o tem pravzaprav ni dvomil. Saj je bila vsaka kmetija ponosna lahko, če bi dobila tako gospodinjo, kakor je Veseljakova Micika. Kakor rečeno, o tem ni bilo dvomiti, in France je s tem računal. Da je pa njegov oče že naprej uganil vse njegove misli in želje in celo sam že delal za njih uresničenje, to se mu je zdelo pa vendar preveč čudno.

Bil je veselo presenečen in v njegovem srcu je vstal čut hvaležnosti nasproti očetu. Tako zelo skrbi zanj njegov oče! In nič, prav nič ni vedel o tem. Kako se bo Micika čudila, ko ji še danes pove to novico. Od pritlikavca je prej govorila. Tudi z njegovim očetom bo potem tako dobra in ljubeznjiva.

Vsa stvar je bila sedaj torej odvisna le še od Veseljaka. Toda France se ni ničesar več bal. Oče Veseljak mu je vedno kazal nasproti tako dober in prijazen obraz; kakor hitro bo tedaj slišal, da je od tega odvisna sreča njegove Micike, se bo brez dvoma dal omečit. Njegov oče mu seveda ni mogel ničesar omeniti o Miciki, ker ni še vedel, kakšnih misli je ona. Toda sedaj hoče sam govoriti z njim. In ker mu je dvakrat danes šlo vse tako po sreči, je bil prepričan, da mu tudi tretja naloga ne izpodleti. Sam pri sebi je bil še celo vesel, da je bil oče naletel na težkoče. Človek se najraje sam bori za svojo srečo.

»Če nimate nič proti temu, oče, bi jaz sam govoril z Veseljakom o tej zadevi. Trdno sem prepričan, da mi ne odreče.«

»Fant, če to dosežeš, sam ne vem, kaj bi dal.«

To nenavadno očetovo razpoloženje bi se bilo Francetu moralo zdeti nekoliko sumljivo, toda on je mislil pri tem na druge reči. Res, do danes še ni nikoli zapazil, da bi bil njegov oče tako navdušen za Miciko, pa kaj to; tudi sam še ni vedel do današnjega dne, da mu je tako dobra in naklonjena. Še celo takrat, ko mu je sama priznala, ni vedel, ali bi verjel ali ne. Tako je bilo morda tudi z njegovim očetom. Na očeta zadnja leta ni tako natanko pazil, kakor na Miciko, zato ni čuda, da je ostal na nejasnem glede njegovega mnenja o Miciki.

Tako je tedaj prišlo, da je France zagotovil svojega očeta, da hoče Veseljaka pregovoriti.

»In kakor hitro bo rekel da, oče, ga

takoj pripeljem semkaj, da se takoj vse potrebno domenita.«

Tako se je končal pogovor med očetom in sinom.

Marija noče z njimi.

Velika hudobija se je bila zgodila v mali vasi, ki leži skrita med gorami precej oddaljena od velike ceste, leži tiho, pokojno in skromno. Na desni in levi se dvigajo romantične gore, spodaj poraščene z gostimi zelenimi gozdovi, iz katerih moli sem in tja proti nebu strma skala, siva in razpokana, in zre v dolino, v kateri kraljujeta mir in pokoj, zlasti še ob nedeljah in praznikih. Prebivalci so preprosti kmetje, ki obdelujejo svoja polja in zahajajo v gozd, žive skromno in priprosto in vzgajajo tako tudi svojo deco.

Toda dve leti sem je bilo v poletju to ljubko življenje dobilo žal drugačno lice. Neko nedeljo je namreč iz bližnjega tovarniškega mesteca, ki leži kakih tri ure oddaljeno spodaj v ravnini, prišla cela vrsta izletnikov, mož in žena z otroci vred. In ker so jim v vasi dobro in poceni postregli, so prišli prihodnjo nedeljo zopet, toda sedaj že ob osmi in deveti uri dopoldne. Ko jim je pa stari krčmar »Pri orlu«, ko so se nekoliko pokrepčali, namignil, da je že čas iti v cerkev, kjer se bo vsak trenutek začela služba božja, tedaj sta se dvignila komaj dva ali trije z namenom, slediti krčmarjevimi besedam; ostali so se pa smejali in norčevali, češ, prišli smo na razvedrilo in v gostilno, ne pa na božjo pot. Tu pa se vrli gostilničar razkorači in pravi skratkoma: »Dobro, potem si pa le poiščite drugo gostilno, jaz svojo zaprem.«

In pri tem je ostalo. Izletniki iz mesta niso dobili niti kapljice vina več in so morali oditi, krčmar pa je lastno-ročno zaprl hišna vrata in zaklenil ter odšel za družino v cerkev.

Ko pa je minulo leto in je zopet prišla v deželo pomlad, je ob vhodu v malo gorsko vasico stala nova krčma; tu pa je bilo vse drugače. Nek malo-pridnež, ki se je že dolgo časa klatil po svetu in je bil ljudem povsod v kvar, se je nekega dne zopet povrnil in za mal denar kupil hišico koncem vasi. Tudi si je napravil novo gostilno »Pri rdeči kapljici«, in od sedaj naprej so izletniki, vsaj gotove vrste, zahajali samo k njemu. Tu niso nikogar podili iz hiše ali silili v cerkev, kadar je zvonilo. Tu niso molili niti pred jedjo niti po jedi, »da ne bi s tem žalili mestnih gostov«; na mizi sta vedno ležala dva časopisa, ki sta pisala ravno nasprotno, kar učita Cerkev in katekizem; čestokrat je še pozno v noč iz gostilne odmevalo kričanje in vriskanje, ples in prepir, petje in godba. In polagoma so začeli zahajati notri tudi nekateri mladi ljudje iz župnije in imeli tam priliko, slišati in brati stvari, ki so jim pretilo zastrupiti mlada srca. Zastonj

so nekateri starejši in pametnejši možje, njim na čelu župnik, svarili mlado pred zakotno, umazano gostilno. Mnogo jih je bilo pa celo med starimi, ki se jim stvar ni zdela tako nevarna, ker je gostilničar v njih prisotnosti skrival najhujše reči.

Prišlo je celo tako daleč, da se je neko nedeljo zvečer nekaj odraslih deklet spustilo v ples z izletniki iz mesta. Čudne reči so si ljudje šepetali o tem večeru. In prihodnjic — bilo je prve dni v maju — je bilo še hujše. Nek katoliški meščan se je tako daleč izpozabil, ko je zvečer vabilo k šmarnicam, da je z gdimi besedami sramotil ime in čast Marijino. Vse je utihnilo vzpričo bogokletnega govorjenja; gostilničarka je vprašaje pogledala svojega moža, ki je vse čul, ta je pa skomizgal z rameni in se v zadregi smejal: z gosti, ki mu toliko popijejo, se ne sme spreti, tako je menil. Dvoje deklet se je pri tem neopaženo izmuznilo iz sobe, kajti zdelo se jima je vendar prehudo; nek pričujoč starejši možakar in občinski-svetovalec obenem je čuvši to, hitro izpil, plačal in odšel.

Nikogar pa ni bilo, ki bi si bil upal vstati in nastopiti za čast sramotene Matere našega Zveličarja.

Občinski svetovalec je šel naravnost k županu in mu povedal, kar je slišal; slučajno je bil tedaj navzoč tudi orožnik, ki si je sramotilne izjave in priče zabeležil, in konec tega dne je bil, da so izletniki iz mesta preteč, godrnjač in preklinjač prej kakor navadno odšli proti domu. Slutili so, da stvar s tem še ni bila končana.

In tako je tudi bilo; sramotilec Matere božje je bil sodnijsko obsojen.

Nad gostilno »Pri rdeči kapljici« pa je visela pregreha proti Mariji, in vsa vas je čutila, da se je v njeni sredi zgodilo nekaj dosedaj nezasišanega, ne da bi bil imel kdo poguma, proti temu dvigniti svoj glas. Vas se je bila s tem ponižala do sužnjev brezbožnih tujcev, zatajila pred njimi svoje krščansko prepričanje. Dasi si vaščani niso tega pripovedovali drug drugemu, a zavest težke pregrehe je težila vse.

»Iz tega ne bo prišlo nič dobrega,« je menila stara Kovačeva mati, »Bog mora kaznovati to hudobijo. Če nam toča pobije polja ali hudournik z gorā odnese vas, zaslužili smo.«

Rezika, osemnajstletna starkina vnukinja, je z grozo poslušala te besede; sklenila je roke in zamišljeno zrla predse v tla. Čez nekaj časa je izpregovorila: »Toda če bi prav pridno molili in prosili, mati, bi nam Bog morda vendar prizanesel? Ljubi Bog pač ne bo s hudobneži vred kaznoval tudi nedolžnih?«

»Veš, s krivci morajo čestokrat trpeti tudi nedolžni,« je odvrnila ženica, »tako je na svetu; toda kljub temu lo pridno moli, saj molitev ni nikdar zastonj.«

V nedeljo proti večeru so se vaška dekleta, kakor navadno, sprehajale med njivami in travniki in prepevale

svoje pesmi, kakor so bile navajene že od nekdaj.

»Prav nič se mi ne ljubi peti,« je izpregovorila Rezika in začela pripovedovati svojim tovarišicam, česa se boji njena stara mati.

Njene besede niso ostale brez vpliva. »Se nikoli nisem bila v tej nesrečni gostilni,« je menila ena in par drugih ji je pritrdilo, druge so pa molčale.

»Ali vedo gospod župnik, katere zahajajo tja?« je vprašala plašno ena izmed njih, ki so imele slabo vest.

»Skoraj gotovo vedo, in mislim, če vedo, te nazadnje še ne bodo pustili, da bi pri procesiji na praznik sv. Rešnjega Telesa nosile kip Brezmadežne,« je odvrnila Rezika.

»Za božjo voljo — kakšna sramota!« je prestrašena vzkliknila ona.

»Katere bodo pa potem izbrali, da bodo nosile kip?« je zopet vprašala ena; »nas je ravno dvanajst; šest jih rabijo za Marijin kip in šest za kip sv. Ane; če ne vzamejo nas vseh, pa jih nimajo dovolj.«

»Gospod župnik izroče to nalogo lahko tudi učenkam iz nedeljske šole,« je dejala ena.

»Še kaj!« je vzrojila tretja; »kaj takega še nikdar ni bilo pri nas! To ne more in ne sme biti!«

»Ali pa dobe katero izmed deklet,« je menila druga; »saj je poštenih deklet še dosti v vasi, čeprav niso vaščanke.«

»Nikdar se ne pokažem več med svet, če nam napravijo to sramoto,« je vzdihnila ena od njih, ki so zahajale v gostilno.

»Veste, kaj?« je dejala sedaj Rezika; »še deset dni imamo do sv. Rešnjega Telesa; molimo vsak večer skupno en rožni venec v zadoščenje za to, kar se je zgodilo, in slovesno obljubimo nebeški Materi, da nobena izmed nas nikoli več ne prestopi gostilniškega praga.« In mladenke so se obrnile in odšle proti cerkvi. Ko je čez nekaj časa stopil v cerkev župnik, da pomoli pred Najsvetejšim, se ni malo začudil, ko je ob tako pozni uri začul glasno molitev. Čela vrsta brhkih deklet je klečala pred Marijinim oltarjem in glasno molila rožni venec.

Prišla je nedelja presvete Trojice; še tri dni je bilo do slovesne procesije. Resno so ljudje pogledovali drug drugega, ko so stopali proti cerkvi. Danes bodo čuli z lece red procesije; kaj bo letos s kipi Matere božje in sv. Ane? Kajti cvetoča Rezika je že od včeraj počivala v hladnem grobu. Tifus se je bil priklatil v vas in jo pograbil v cvetu mladosti; umrla je, najpridnejše in najbogljubnejše dekle v vasi, in na smrtni postelji obljubila, da hoče v sv. nebesih Marijo prositi zlasti za to, da izprosi pri svojem Sinu milosti in odpustitve za njene rojstni vasi. In še dve drugi mladenki sta ležali bolni na isti bolezni; bili sta od njih, ki so nekaterikrat zahajale v gostilno koncem vasi. Bridko sta sedaj obžalovali, da ju je želja po zabavi in spačenju družbi zavnela tako daleč. Jasno je torej, da je

bilo vse radovedno, katere bo župnik izbral mesto teh treh.

Pridiga je bila pri koncu; župnik vzame v roke oznanilno knjigo in prebere, kar je bilo treba glede reda pri procesiji. Potem knjigo odloži in začne z resnim obrazom: »Sedaj bi moralo slediti poročilo o nositeljicah in spremeljevalkah obeh kipov Matere božje in sv. Ane. Toda jaz kot vaš dušni pastir nimam ničesar več odločevati o tem, ker je Bog sam, naš najvišji Pastir, dal spoznati svojo najvišjo voljo. Že stoletja je tukaj pobožna navada, da imajo samo mladenke iz domače župnije pravico, nositi obe podobji, in sedaj nimamo prav nobenega vzroka, da bi to navado opustili. Dvanajst mladenk, prav toliko, kolikor jih je potreba, je bilo še pred štirinajstimi dnevi zdravih in krepkih; sedaj pa je ljubi Bog eno izmed njih poklical k sebi v večnost, dve drugi pa položil na bolniško posteljo — le nekaj dni pred praznikom, dočim so bile prej vse zdrave in čile. Bog sam je govoril. On noče, da bi se letošnje leto pri procesiji nosila kipa Matere božje in sv. Ane. In to je tudi umljivo; kajti Marija je bila v naši vasi na strašen, nezaslišan način sramočena in zaničevana, in nikdo se ni takrat potegnil za njeno čast. To je žalostno znamenje, in poleg tega je še cela vrsta drugih skrajno tužnih znakov, da gre v naši župniji z verskim življenjem, z ljubeznijo za dobro, za čednost in poštenost sicer počasi, a gotovo nizdol. Naj govori duhovnik kar hoče; delajo tako, kakor bi ga ne razumeli, in grejo slej kot prej dalje po poti, ki pelje do popolne brezbriznosti, to se pravi, do nevere. Ni mi treba praviti, kaj spada vse sem; oni, katere stvar zadeva — in zadeva vse —, vedo sami. Tu seveda ni čuda, če noče Marija več z nami. Dosedaj smo jo vedno kot prvo častilko in molilko božjega Zveličarja nosili na čelu procesije in z njo njeno mater sv. Ano, a sedaj smo postali tega ne vredni, in ona nas noče več v svoji bližini, noče več biti naša vodnica v svetem sprevodu. Zato ostane njena podoba v cerkvi na svojem prostoru, in procesija se bo vršila brez Matere božje. Še nikdar, kar vas stoji, se ni to zgodilo, a tudi se še nikdar ni zgodilo, da bi bila Marija v naši župniji javno tako grdo sramotena kakor letos. To naj bo leto žalosti...« Farani so v začetku poslušali tiho; nihče se ni ganil, smrtna tišina je vladala po cerkvi, oči vseh so bile vprte v duhovnika na leci; pri zadnjih župnikovih besedah pa nastane po cerkvi pritajeno ihtenje, tako da je bil župnik vidno ganjen. Stopil je z lece in služba božja se je nadaljevala.

Ko so se po maši ljudje vračali proti domu, je bila procesija edini predmet vseh pogovorov. Semintja je bilo čuti glasne opombe: sedaj mora biti drugače v vasi, mladina ne sme tako naprej. Može in starčki, matere in očetje, vsi so bili v tem edini.

Prišel je praznik sv. Rešnjega Telesa in z njim procesija. Toda to ni bil sprevod veselja in radosti, to je bila

prej spokorna procesija. Nikjer ni bilo cvetja in vencev, le štirje na prostem stoječi oltarji so bili okrašeni. Tretji oltar pa, ki je prejšnja leta stal zunaj vasi ravno nasproti oni gostilni, je bil letos prestavljen. Stal je v vasi, in sicer tako, da ga od gostilne ni bilo mogoče videti. Ljudje si niso niti upali obleči najlepših oblek, ampak so se zadovoljili z navadno nedeljsko obleko. In ko se je začel sprevod pomikati iz cerkve in so zvonovi votlo doneli iz zvonikovih lin in je devet mladenk brez kipov in praznih rok korakalo med drugimi verniki, je začelo naenkrat vse glasno jokati. Par je stopal za parom, noben se ni ozrl okrog sebe; kakor spokorniki so stopali skozi vas, resnih obrazov, pobožno premikajoč jagode rožnega venca, ponižani in osramočeni v dno duše.

»Tako se ni še nikdar molilo, tako pobožni niso bili ljudje pri nobeni procesiji,« so pravili ključarji župniku; »bodete videli, da bo sedaj bolje. Marija sama nas je kaznovala in podučila, da bomo pomenili. Na mladino bodo sedaj bolje pazili in v ono nesrečno gostilno ne bo šel nihče več.«

In tako je tudi bilo. Bilo je, kakor bi bila blagodejna nevihta izčistila vasio. Cerkev se je tudi ob delavnikih vedno bolj polnila; ob nedeljah je pri pridigi in krščanskem nauku vse pazljivo poslušalo govornika, nihče ni spal in dremal. Ko je zvečer odzvonilo zdravc Marijo, so bila vsa dekleta doma in nobena se ni upala sama stopiti na vas, kaj še, da bi šla v gostilno. In čudno, še celo fantje so se bili popolnoma predrugačili in so bili vsem v zgled.

Čez nekaj mesecev je prišel k župniku zlobni krčmar in objubil, da noče imeti nobenega slabega časopisa več pri hiši; od sedaj naprej hoče imeti red in nikdar več trpeti kaj podobnega; vrhu tega je prinesel deset goldinarjev kot prostovoljno kazen, ki naj bi se obrnili v dobre namene. Od takrat, tako je pravil, ni imel mirnega trenutka več, zato je poprosil, naj odpuste njemu in njegovim otrokom in naj ga nikar ne uničijo.

Tega tudi nihče ni hotel, hoteli so le skrbeti za to, da ne bo v vasi nobene hiše, kamor bi se še zatekali brezverski meščanski izletniki. Leto pozneje je bila vas kakor prenovljena; Mati božja sama jih je bila podučila.

Smešnice.

Pri kontrolnem shodu. Narednik: »Nekaj moram še omeniti, to je pijančevanje. Ob kratkem rečeno je pijančevanje prva dolžnost, katere se mora vojak varovati!«

Huda kazen. Stotnik: »Vi Hudolin ste danes tako slabo vadili, da vas moram kaznovati. Zdi se mi, da bo post najboljše. Kaj bo danes za kosilo?« — Korporal: »Krompirjevi cmoki.« — Stotnik: »Dajte mu dvojno porcijo.«

Menjava. A.: »Kako se je vaše podjetje obneslo?« — B.: »Ko sem bil pred letom stopil v kompanijo, sem jaz imel denar in tovariš skušnjo. Sedaj ima pa on denar in jaz skušnjo.«

RAZGLED PO DOMOVINI

Našim naročnikom! Cenjene po-verjenike prosimo opetovano, da zanes-ljivo tekom tega meseca uredite svoje račune z upravo našega lista, da ne bo v juniju kakih neljubih neprilik pri ustavljanju lista. — Naročnike, ki pre-mene svoj naslov, nujno opo-zarjamo, da nam vselej sporoče tudi svoje prejšnje bivališče, ker pri tako ogromni množini imen ne mo-remo takoj zaslediti vsakega naročnika, ako nam ne pove svoje prejšnje pošte.

70 letnico rojstva je obhajal dne 13. maja veleč. gosp. častni kanonik in dekan Jan. Novak v Radovljici. Vele-častitega gospoda kanonika ohrani do-bri Bog še dolgo vrsto let Cerkvi in na-šemu narodu!

Zatiski onat p. Gerhard Maier se je odpovedal tej časti in prestopil iz ci-stercijskega v red trapistov. Preselil se je iz Zatičine v Zemonik pri Zadru v Dalmaciji. V Zatičini je bil 14 let, in sicer 9 let kot opat.

Posredovalni uradi — zapovedani! Okrajno glavarstvo v Kranju je poslalo vsem županstvom odlok deželne vlade, da se posredovalni urad mora usta-noviti v vsaki občini, ali pa se mora prositi dovoljenja, da se občina, ki ta-kega urada samostojno ne ustanovi, priklopi drugi občini. Vse potrebne knjige in tiskovine preskrbi deželni odbor, ki bo županstva svoječasno o tem obvestil.

Blagoslovljenje novega zavoda šol-skih bratov na Hrušici je izvršil pre-svetli g. knez in škof v nedeljo, dne 12. t. m. popoldne. Hrušica je okrasila ob tej priliki svojo vnanjost in je pre-svetlega slovesno pozdravila. Šolski bratje bodo, kakor videti, prav izvrst-no uredili svoj zavod za vzgojo mladih učiteljev. Sprejemajo že sedaj mlade-niče, stare okrog 14 let, ki bi imeli ve-selje, posvetiti se njihovemu redu in se izolirati za učitelje. Prošnje za spre-jem, opremljene z zadnjim šolskim spri-čevalom, oziroma odpustnico, krstnim listom, kratkim priporočilom od strani g. kateheta, naj se vlagajo na ravnatelj-stvo šolskih bratov v Hrušici. Zahteva se torej samo nekaj ljudskošolske iz-obrazbe in da je mladenič iz poštene družine. Bog blagoslovi započeto delo za blagor jugoslovanskih narodov!

K Sv. Joštu nad Kranjem je name-sto č. g. Jakoba Razborška, ki je dobil župnijsko Tunice, prišel za ekspozita č. g. Karol Rupnik, doslej kaplan v Pred-dvoru.

Nova pošta na Brezjah. Za Brezje je trgovsko ministrstvo dovolilo nov poštni urad, kar bo romarjem, ki ho-dijo k Mariji Pomagaj, gotovo všeč.

Preložitve ceste pod Zagorjem. De-želni odbor je pritrdil preložitvi ceste

pod Zagorjem po trasi, ki jo je sklenil okrajni cestni odbor litijski. Uvedlo se bo razlastilno postopanje za potrebni svet.

Požar v Tomačevem je povzročil skupne škode 108.708 kron. Zavaroval-nina znaša skupno samo 38.378 kron. — Radi opeklin so morali odpeljati v bol-nišnico še 14 letno hčer Fran Baburka in njegovo 16 letno dekle Štefanijo Blaž. Obe sta opečeni po glavi, rokah in no-gah. Skupno je sedaj šest opečenih oseb v bolnišnici iz Tomačevega, ena je pa že prej umrla.

30 letnico poroke je praznoval dne 14. maja naš vrl somišljenik g. Ignacij Ažnroh s soprogo Ano iz Ljubljane. Bog ju ohrani še mnogo let!

Nogo si je zastrupil pred nekaj dnevi s čevljem zdravnik dr. Šlaj-mer. Bolezen je bila izredno nevarna. Poklicali so šest zdravnikov. Sodili so, da bo treba odrezati nogo. Zadnje dni se je pa doktorju obrnilo na bolje.

Ogenj. Dne 4. maja je ogenj do tal uničil vezan kozolec v Velikem vrhu pri Polhovem Gradcu pri Jos. Trnovcu, p. d. Pojapovcu, ki je hišo vpepelil. Marljivi požarni brambi se je zahvaliti, da se ni ogenj razširil na sosednja po-slopja, drugače bi bil cel Polhov Gra-dec in Pristava v nevarnosti. Trnovec je zavarovan za 1000 kron. V obeh slu-čajih so zažgali otroci.

Z nožem zabodel. Dne 17. maja ob pol 11. uri dopoldne je v Slepšku pri Mokronogu zloglasni nasilnež Mole iz Št. Ruperta sunil brez vsakega povoda zidarskega mojstra Valentina Len-daro z nožem s tako silo v trebuh, da je tisti kmalu nato umrl. Morilec je skušal zbežati, a so ga krepke pesti zagrabile in ga z vrvmi k nekemu dre-vesu privezale, da je prišel v roko pravi-ce.

»Sam je zažgal.« Pod tem naslo-vom smo v 14. številki dne 4. aprila po drugih časopisih posneli vest, da je po-sestnik Jož. Brodnik iz Straže na Do-lenjskem sam zanetil svojo klet. Sedaj se nam poroča, da se je dognala nje-gova nedolžnost v tem oziru in da se mu ni moglo dokazati nobene krivde pri požaru.

Roko je zmečkala slamoreznica 6 letnemu posestnikovemu sinu Josipu Podobniku v Osredku, občina Dobrava. Vtaknil je po naključju roko v stroj, ko je delala dekla rezanico.

Vojak se je ustrelil. Dne 13. maja jutraj se je v sv. Petra vojašnici usre-lil četovodja 17. pešpolka Ivan Je-retin, rodom iz Litije. Bil je takoj mrtev. Bil je neki dalje časa duševno otožen.

Pot skozi Vintgar, ki je bila po je-senski povodnji poškodovana, je zopet

popravljen in za izletnike odprt. Od 1. maja je odprta tudi Žumrova restav-racija, kakor vsako leto. S prvim ma-jem se je otvorilo novo postajališče Podholm — Vintgar (med Dobravo in Bledom). Dozda se je oddalo na po-stajališču že 350 vozniških listkov, izsto-pilo pa je okoli 600 potnikov, kar je naj-boljši dokaz, da je bilo to postajališče potrebno.

Z ladjo »Titanic« se je potopil tudi Janko Vovk s Save pri Jesenicah na Gorenjskem. Ostali so prejeli te dni to-zadevno sporočilo od potovalne pisarne.

Ogenj v Godoviču. Dne 12. maja zvečer okoli 10. ure se je užgal in do tal pogorel velik kozolec gospoda žu-pana Pagona. Zgorelo je več sto centov sena in mnogo drugega. Mogočen svit je takoj privabil mnogo ljudi na pomoč.

V kamnolomu je ubila skala pri Sv. Duhu, sodnijski okraj Lož, 9 letnega posestnikovega sina Franceta Zakraj-ska.

Modrase ljudje po Kranjskem prav pridno preganjajo, ker dobe po naro-čilu dež. odbora od županstva za vsako glavo po 1 K. V 14 dneh so jih nadrali v občini Prečina 51. Terezija Može jih je sama ujela že 17, dne 5. maja kar 8. — Posestnik Fr. Perhanc v Senožečah je ubil v nedeljo 12. t. m. tri velike mo-drase. V kamnolomu v Struževem pri Kranju so jih že tudi ujeli par ko-madov.

S samokresom je ustrelil ponesreči posestnikov sin Filip Murn z Gaberske-ga pri Trbovljah v trebuh 16 letnega ko-vaškega vajenca Martina Balona na Gabrskem. Balona so pripeljali v ljub-ljansko deželno bolnišnico.

Mrtvo so našli v Sevnici na Štajer-skem tamošnjo kočarico Nežo Jazbec. Krozi govorice, da ni umrla naravne smrti.

Pogorelo je v Loki pri Framu na Šta-jerskem hišno in gospodarsko poslopje Štefana Hojnika. Ogenj je vse poslopje z vsem blagom popolnoma uničil. Rešili so samo živino. Hojnik ni bil zavarovan.

Obesil se je pri Sv. Vidu pri Ptuj po-sestnik Jakob Rus v svoji hiši za tram. Star je bil že čez 50 let. Nesrečniku se je zmešalo.

Otroka zadavila. Pred desetimi dnevi je ponoči porodila Marija Čavs, 22letna hči premožnega kmeta v Žuzmu na Štajer-skem nezakonskega otroka. Iz strahu pred očetom je otroka zadavila. Cele tri dni ga je imela v postelji, nato ga je skrila nad svinjakom, potem ga zanesla v neki pre-pad ter ga pokrila z zemljo. Deseti dan je šele vse izpovedala.

Nesreča na odru. V št. Ferjanu na Go-riškem so igrali v nedeljo dne 12. maja »Dimeža«. V odmoru med četrtim in petim dejanjem se je za odrom z revolverjem

Igral 23letni C. Klanjšček. Revolver pa je bil pomotoma nabasan z eno ostro patrono. Po nerodnosti se je sprožil in krogla je zadela med rebra 16letnega fantá Hledeta, ki je težko ranjen. Vendar je upanje, da odravi.

Pod vlak se je vrغل v Celovcu dne 9. t. m. delavec Andrej Kurjan, rojen leta 1863. v Vobrah pri Velikovcu. Bil je dalj časa mestni delavec ter je bil preteklo soboto odpuščen, zaradi česar je tudi izvršil samoumor.

Smrt pri delu. V petek, 10. t. m. je padel 74letni hlapec Janez Milič iz Koldrovice pri Zgoniku na Goriškem tako nesrečno z voza, ko so nakladali listje, da je ostal takoj na mestu mrtev. — Bil je zvest hlapec svojemu gospodarju in zelo pobožen mož.

Požar. V soboto, 4. t. m. ob 3. in četrto popoldne je pogorelo v Srednjem na Kanalskem dvoje poslopij posestnika Jerneja Hvalica. Ogenj so — hvala Bogu — počasi omejili, da se ni razširil. Nevarnost je bila velika. Zahvaliti se je zlasti vojakom, ki so pridno pomagali gasiti in preprečili večjo nesrečo.

Sin ustrelil očeta in sebe. Janez Epich v Gorenji vasi pri Kočevju, star 28 let, ki je prišel pred par dnevi iz Amerike, je začel predpretečeno soboto popoldne po vasi streljati na več oseb. Ker zunaj ni nikogar zadel, je šel domov, ustrelil svojega očeta, ki se je takoj zgrudil. Potem je oddal tri strele za svojim bratom, ki ga je zadel v pleče; potem je še sam sebe ustrelil v prsa. Nesrečnež se bori s smrtjo.

V Ameriki umrl Slovenci. V Milwaukee, Wis., je umrl v 38. letu starosti Josip Kern, doma iz Šmarjete na Dolenjskem. V Ameriki zapušča žalujočo vdovo in sestro. — V Somersetu, Colo., je umrl dne 14. aprila Josip Penko, doma iz Št. Petra na Notranjskem. Ranjki zapušča ženo in dva nedorasla otročiča. — V Kenosha, Wis., je umrl Martin Rabsel, rojen leta 1872. v Škocijanu na Dolenjskem. — V Mineralu, Kansas, je ubila strela Franca Grudnika. — V Brightu, Wis., je umrl Jan. Trentelj od Sv. Križa pri Litiji; v East Helena, Mont., Franc Žiberič; v Clevelandu pa Maria Hužnik, roj. Zupančič.

Poročil se je v Ameriki John Maček z Gornjega Iga z Marijo Rupert iz Iške vasi; dalje sta se poročila v Calumetu Stan. Volarič s Katarino Majhor; v New-Yorku pa Ivan Nikić z Janjo Jakše in Gabriel Tasotti z Uršulo Kerkovič.

Silvin Sardenko med Čehi. Silvin Sardenkova knjiga »Marijino kraljestvo na Jutrovem« je začetkom maja izšla v češkem prevodu in zbudila mnogo pozornosti med češkim občinstvom. Pri tej priložnosti priporočamo našemu občinstvu to lepo knjigo, ki obsega 12 mičnih povestí o Materi božji. Cena 50 vinarjev; krasno vezani izvodí po 1 K 20 vin. so primerni za darilo ob raznih prilikah.

Enoten molitvenik za Marijine družbe. Da se doseže enota v Marijinih družbah, je izdalo škofijsko vodstvo Marijinih družb v Ljubljani nov molitvenik, ki ustreza obenem vsem potrebam in služi istodobno kot popoln molitvenik. Razdeljen je v tri dele: 1. Pravilnik. 2. Obrednik. 3. Molitvenik. S pomočjo izredno finega papirja se

je doseglo, da ima molitvenik kljub mnogostranski vsebini (okoli 450 strani) jako priročno žepno obliko. Tudi cena je z ozirom na to, kar molitvenik nudi, skrajno nizka; velja namreč v platno vezan z rdečo obrezo samo K 1'50; z zlato obrezo K 2'30; šagrin K 2'80. Dobi se v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

Marijinim družbam naznanjamo, da se bo od 20. maja naprej dobilo »Najnovejšo vodilo« po K 1'— in K 1'50. Od prejšnjih izdaj je na razpolago zase samo mladeniško »Vodilo«. Skupaj vezano z debelotiskanim molitvenikom pa tudi dekliško vodilo (tudi novo!) »Hči Brezmadežne« se dobi v zadnjih izvodih v Ničmanovi prodajalni v Ljubljani.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje:

Ljudska posojilnica

Ljubljana

Miklošičeva cesta štev. 6

(tik za frančiškansko cerkvijo)

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po 4 1/2% brez kakega odbitka.

Uradne ure od 8. zjutraj do 1. popoldne.

Glej inserat!

g Iz št. Vida nad Ljubljano. Iz se je krajnega šolskega sveta. Ker je bilo zadnji čas toliko nepotrebnega pa tudi zlobnega govorjenja o novi betonski ograji pri novem šolskem vrtu, naj se zadeva javno pojasni. Javnost pa naj zopet spozna, da je govoričenje liberalcev o samopašnosti in zapravljenosti našega župana glede občinskega denarja sama laž in farbarija. Krajni šolski svet je že minulo jesen poveril g. župana, naj stopi v dogovor z lastnico nekdanje Zormanove hiše in jo vpraša, ali hoče toliko sveta ob koncu hiše, da bosta njena hiša in šola imeli vozno pot na dvorišča. Župan je to storil. Lastnica je ponudbo odklonila. Nato je ključavničarski mojster Anton Kremžar v imenu županovem še trikrat šel k lastnici Matildi Arhar in posredoval, da bi se ta pot izpeljala, a vselej brez uspeha. Odgovorilo se mu je, da se te poti ne potrebuje in da se v zameno prav nič prostora ne odstopi. Sedaj torej ni kazalo družega, kakor da je župan in predsednik krajnega šolskega sveta moral izpeljati sklep stavbenega odbora in šolskega sveta, namreč: betonska ograja se ima takoj spomladati postaviti. Pred štirinaj-

stimi dnevi je pa lastnica Zormanove hiše vložila pri županu pismo prošnje, da se ji proda oziroma da v zameno toliko sveta ob koncu njene hiše, da bo šla pot noter. Župan, o čegar absolutni komandi se toliko sanja v liberalnih glavah, je takoj sklical sejo, pri kateri se je vprilo in v popolnem sporazumu vseh članov šolskega sveta in lastnice Matilde Arhar ter njenega moža Ivana Arhar sklenilo in pogodilo sledeče: Šola odstopi 62m² sveta ob koncu hiše Matilde Arhar v ta namen, da se naredi vozna pot okrog te hiše in pa na šolsko dvorišče; Matilda Arhar pa se zato zaveže: 1. Za to pot prepušiti 2 1/2 m² svojega sveta, 2. šoli plačati 200 kron, 3. na svoje stroške podreti že dograjeno šolsko betonsko ograjo in postaviti novo, 4. dovoliti, da se šola na tej novi poti vknjiži za služnostno pravico, 5. podreti kostanje, ki stoje med hišo Mat. Arhar in Kavtmanovo hišo in odstraniti tam toliko zemlje, da bo pot z velike ceste proti Mehaču zravnana. — Dimnikarska dela na novi šoli so se oddala dimnikarskemu mojstru Antonu Roglju za pavšalno letno plačo 29 K. — Obrtno-nadaljevalna šola priredi o binkoštnih praznikih običajno razstavo risarskih izdelkov tukajšnjih obrtnih učencev. Razstava se bo otvorila na binkoštno nedeljo ob 8. uri zjutraj. Iz kronike obrtno-nadaljevalne šole za preteklo šolsko leto povzamemo sledeče: V tečaju 1911/12 je tukajšnje obrtno-nadaljevalno šolo obiskovalo 144 učencev, in sicer 123 obveznih in 23 prostovoljcev. Po rodu je bilo 6 Primorcev, dva Korošca, vsi ostali iz Kranjske. Po obrti je pretežna večina mizarjev, namreč 113; pet krojačev, štirje čevljarji, štirje kleparji, trije ključavničarji trije kamnoseki, dva tesarja, dva peka, dva sedlarja, dva sodarja, dva kovača, en elektrotehnik in en tapetnik. Predizobrazba teh učencev je zelo različna in ravno ta okoliščina je velika ovira pravemu napredku in obrtni šoli. Izmed 121 obveznih učencev je pred prihodom v obrtno-nadaljevalno šolo absolviralo samo en razred 18, dva razreda 27, tri razrede 17, štiri razrede 21, pet razredov 32, šest razredov 3; 1. gimn. razred dva. — Poučevalo je v preteklem letu na tej šoli šest učnih moči, in sicer dva učitelja iz Ljubljane, trije tukajšnji učitelji in en katehet. — Hroščev so naši otroci nanosili v šolo 4500 litrov. Zanimive so tudi sledeče številke: en liter drži 340 hroščev, torej je samo v šoli končanih 1,530.000 hroščev; vze-mimo, da je polovica od teh babic ali samic, t. j. 765.000. Naravoslovci povedo, da ena samica zaleže 40 do 80 jajček, iz katerih prihaja škodljivi črv. Vzemimo povprečno število 50. Torej bi v našem slučaju 765.000 samic zaleglo 38,250.000 črvov, recimo okroglo 40 milijonov. — Z o p e t o g e n j. Danes, v pondeljek zjutraj ob pol 1. uri je začel goreti Tirbčev kozolec na sredi šentviškega polja. Ker je bil pokrit s slamo, se je naredil seveda velik plamen, ki je privabil hitro veliko ljudi, da so

ogenj zadušili in omejili. Brez dvoma je ogenj podtaknila hudobna roka. Zadnje čase ni miru pred postopači. Pri prosjačenju so tako predrzni, da se jih ženske kar bojé; pa tudi žugajo in pretijo, da bodo kaj naredili. Na več hišah in tudi na tukajšnji župnijski cerkvi je bilo to spomlad že zapisano, da bo tekom pol leta vse pokradeno. Torej pozor!

g Od Sv. Ane pri Tržiču. Pri Kramerjevem Nejčetu je vlomil pred par tedni nek uzmovič in mu odnesel okoli 240 kron denarja. V Ljubljani so ga prijeli, ko je pod Tivoli streljal na strelišču in tudi zelo dobro zadeval. Zlagal se je stražniku, da je materi vzel 70 K, v resnici pa je igral za ukradeni denar. Imel je pri sebi samo še 18 K. Tat je Franc Ravnihar, rojen v Suhi pri Loki. — Dobro bi bilo, da bi orožniki večkrat malo pogledali v naš kraj, kamor prihaja mnogo sumljivih, delamrznih oseb, ki pa vse trdijo, da gredo za delom čez Ljubelj. Omenjeni mladenič se je učil v Tržiču še pred letom ključavničarske obrti. Že tedaj je bil udeležen pri večji tatvini v trgovini gospe Kokalj. Fanta bodo po končanem zaporu oddali najbrže v prisilno delavnico.

g Tržiške novice. Binkoštni ponedeljek napravi tržiški Orel izlet na Bled. Od tu odkoraka v Gorje in potem skozi Vintgar na Javornik ali na Jesenice. Izlet se vrši le ob lepem vremenu. — Skupni obed bo v gostilni g. Žumra v Vintgarju. — Tržiški izdelovalci črevljev imajo veliko škodo, ker ne smejo oddajati blaga z jutranjim vlakom ob sredah in sobotah. Če ne bodo opomnili, ki sta jih prinesla »Gorenjec« in »Slovenec« nič izdali, bo treba pritožbe na višje mesto. Železnica je radi ljudstva tu in ne narobe. — Ljudska šola ima ta teden po eno uro zjutraj prosto za nabiranje in pokončevanje hroščev. Teh je — hvala Bogu — pri nas manj kot drugod. — Nekateri mislijo, da pridejo na dan v juniju. Bomo videli; sicer nam bo zelo ustrezno, če se ne prikažejo.

g Koprivnik v Bohinju. Ze dolgo ni bilo v tem listu novice iz naše planinske župnije. Pa saj jih ni bilo posebnih. Zdaj pa smo vendar iztaknili eno, ki je za naš kraj res silno vesela. Desetletja in desetletja so se potegovali koprivniški župljani za bolj zložno cesto, pa se je zdelo, da bo vse zastoj. No in sedaj jo ravno merijo. Trasiral jo je minoli teden agrarni nadzornik Prezelj. Izpeljana bo v treh velikih ovinkih tako zložno, da se bo peljalo gori do 1000 kg ter se z lahkoto, če bo hotel v kočiji sede spravil na vrh. Enako so se izpeljali dosedanj stirmi klaneci proti Gorjušam v lahnih ridah. Da bi se le kmalu začelo tudi z delom. — Birma je bila gori 2. majnika popoldne.

g Dob. V Dobu je umrl v najlepših letih kolar Blaž Srša. Pobralla ga je jetika. V Krtini pa je bil v nedeljo pokopan Luka Prenar, ki ga je smrt rešila dolgotrajnega trpljenja. Bog jima daj večni mir. — Naši fantje vas vse

vabijo v nedeljo k prireditvi izobraž. društva. Na svidenje!

g Od Sv. Trojice pri Moravčah. Naš vrli poslanec preč. gospod dr. Krek je priredil pri nas na Vnebohoda dan, dne 16. t. m. po popoldanski službi božji pol. shod, ali kakor se je gospod sam poprej izrazil »shodek«. Toda to ni bil shodek, ampak velik shod mladih in starih. Udeležba je bila zelo obilna. Vselja so plamtele oči g. poslancu, ko je gledal pred sabo toliko množico. Bila sta dva magneta in dobro pozlačena, namreč naš zelo priljubljeni gospod poslanec, ki ima veliko ljubezen do kmeta in pa prvi pol. shod v teh hribih. Komaj je spregovoril gospod doktor par besedi, je že imel srca na svoji strani in njegove besede so padale v srca množice, kakor malo popreje prve kaplje zaželenega dežja na posušeno zemljo. Poročilo gospoda poslanca je bilo sprejeto z navdušenjem. V zelo poljudni besedi je pojasnjeval o velekapitalizmu in »verskih načelih« istega, agrarno carinski politiki, o vzrokih draginje, povzdigi živinoreje, starostnem zavar., o Ogrih, ki so že davno zaslужili palico in o naši sv. veri, ki je vir blagostanja in temelj vsakemu napredku. Vsa obilna množica brez izjeme je izrekla gospodu poslancu nemajano zaupanje. Po shodu je bil shodek, to je pogovor gospoda poslanca s posameznimi prošniki. Z vprašanji so pokazali naši vrli hribovci, da se v svojem prostem času ne zabavajo s kraljem alkoholom, ampak da pridno prebirajo dobre poštene časopise. Gospod poslanec se je čudil temu ukažljivemu, poštenemu gorskemu ljudstvu. Naše ljudstvo je vzdrumljeno. Vzdrumlila in oživela sta ga dva moža, vneta buditelja in zvesta pristaša S. L. S., neomajna kakor hrast. To sta župan J. Cerar in učitelj K. Iglič. V bratski slogi delujeta za blagor in izobrazbo jima izročnega ljudstva. In ta sloga naj bi bila v sleherni občini.

g Živinorejska zveza za kamniški politični okraj je vzela v najem še eno lepo okrog 190 oralov veliko planino, kamor bo že letos oddala kakih 50 glav živine. Kdor želi dati svojo živino v planinsko pašo, naj se takoj prihlasi po dopisnici in naj obenem pošlje polovico pašnine, ki je določena na pod dve leti starosti osem kron, nad dve leti pa 11 kron, ker priglasitev brez denarja zveza ne more smatrati za resno. Do sedaj je priglasene živine pri zvezi nad 160 glav, ker pa še niso vsi plačali polovico obvezne pašnine, pridejo v poštev le tisti, ki do 31. maja to store.

g Občni zbor Živinorejske zveze za kamniški politični okraj se vrši dne 9. junija v Kamniku ob 4. uri popoldne. Po občenem zboru predava g. živinorejski nadzornik Legvart. Po predavanju priredi zveza za udeležene člane srečkanje s kakimi tridesetimi praktičnimi živinorejskimi dobitki. Srečkanje se bo vršilo brezplačno, kdor bo izžreban in bo navzoč, dobi izžrebani dobitke.

g Živino na Kriško planino bomo gnali dne 24. junija, na planino v Spitaliču pa dan še ni določen. Poseben pašnik za bika se je za letos opustil, ker še ni na dotičnem prostoru napečljana voda. Zveza oskrbi živinsko zavarovanje proti strelji na planinskih pašnikih, plača se 10 vin. za sto kron živalske vrednosti, kdor se za to zglašuje.

g Moravče. Shodi pri sv. Valentinu na Limbarski gori. Kakor vsako leto, tako se tudi letos vrše trije cerkveni shodi. 1. Na binkoštno nedeljo zvečer pridiga in spovedovanje, v ponedeljek zjutraj in ob desetih cerkveno opravilo. 2. V nedeljo, dne 23. junija, to je nedeljo pred sv. Petrom in Pavlom drugi cerkveni shod, stalno vsako leto na to nedeljo, po novi cerkveni določbi. Na predvečer pridiga in spovedovanje, v nedeljo zjutraj in ob desetih sv. maša. 3. Na Angelsko nedeljo. V soboto pred to nedeljo zvečer pridiga in spovedovanje, v nedeljo zjutraj in ob desetih cerkveno opravilo. — Potrjevanje konj za slučaj vojske se je vršilo kot navadno vsaki dve leti, dne 18. t. m. Potrjeni so bili le visoki konji. Ob tej priliki smo opazili precej jako lepih konj. — Vaški odbor, kje pa si? Moravški trg je v takem stanju, da je ni vasi v našem županstvu, ki bi imela tako znamenjeno glavno ulico. Res, čast za tako skrben vaški odbor, posebno po sejmu. Menda je sestavljen iz samega dolga, ali pa nima nobenega sramu. Kaj si morajo pač misliti tujci. — Se j m je bil precej slabo obiskan; goveje živine skoraj nič, le nekaj mladih prašičev in ovac je bilo na trgu.

g Na šenturški gori je pretečeno nedeljo (12 t. m.) predavala o gospodinjstvu in vzgoji gdč. Minka Odlasek, voditeljica gospodinskih tečajev. V poljudni besedi je pojasnila, kakšna mora biti gospodinja in mati, da bo na svojem mestu. Srčna želja je in splošna potreba, da bi se tudi planinkam nudila prilika, udeležiti se toliko koristnih gospodinskih tečajev. — Gdč. voditeljici - predavateljici srčna hvala!

g Iz selške doline. 17. maja 1912. Na binkoštni torek bo razstava živine v Selcih. — Na praznik Vnebohoda Gospodovega se je v Selcih v društvenem domu vršil občni zbor »Živinorejske zadruge za selško dolino« za šesto upravno leto. Letni zaključek te prve zadruge v naši deželi izkazuje med drugim to-le: Vplačanih deležev 1630 K, zadružnikov 163, za nakup telic se je izdalo 3565 K, vrednost nepremičnega blaga 16.000 K, prejemkov za blago je bilo 19.872 K, podpore 3147 K, izdatkov 20.632 K 46 vin. — Poslanec Demšar nam je jedrnatost s številkami pokazal, koliko je zadnja leta država, dežela storila za povzdigo kmetijstva, zlasti živinoreje. Kmečki poslanci v državnem in deželnem zboru se v tem oziru veliko trudijo, pa imajo tudi mogočne nasprotnike. Podal je še nekaj praktičnih nasvetov, kako bi se še take zdramilo za zboljšanje živinoreje, ki se za to še ne brigajo; videlo se mu je, da to kmeč-

ko vprašanje res samostojno razmotri. Umesten je bil predlog zadružnika iz Dražgoš, naj se pregledno poroča vsako leto glede delovanja zadruga, kar bo še bolj zanimanje vzbudilo. Odb. Fr. Tavčar pohvali požrtvovalno delovanje odbora in izraža željo, da bi se večšim živinorejcem samim prepustilo nakupovanje plemenskih bikov. — Za živinorejo zaslužnega in vneto delujočega župnika T. Rožnik se izvoli soglasno za častnega člana. — Bije se boj za ustanovitev štirirazredne šole v Otcih, to je med Železniki in Češnjico; že nekaj časa se vrše obravnave med železniško in selsko občino; bilo bi to celi dolini v korist. — Kratkovidnost nekaterih ljudi je nepojmljiva; v slogi je moč, malenkostni ljudje še nikdar niso kaj velikega dosegli. — Nevarno je obol el županov oče, vzgleden gospodar, vzgleden krščanski mož!

g Grobove, stare več sto let, je izkopal Anton Hribar na Dobravi pri Ihanu pri kopanju barve. Grobovi kažejo veliko starodavnost in so zanimivi za pogledati. V takem grobu je navadno več prstenih in steklenih posodic razne oblike in velikosti, svetilka in navadno kakšen denar. Vse to je lepo zloženo v duplino iz opeke precej globoko v zemlji. V enem, minoli teden izkopanem grobu je bil poleg tega tudi prstan z velikim plavim očesom, na katerem so neke izreze in svetilka prav dobro ohranjena; baš je bil to grob imenitnejšega. Prijatelji starinskih spominov si te zanimivosti lahko ogledajo pri najditelju na Dobravi.

Dolenjske novice

g Iz Vel. Poljan. Da, to so ljudje, ti Gregorci, sem dejal oni dan, ko sem bil pri sv. Gregoriju in ogledoval stavbo, ki bo vsak čas pod streho. Krasna stavba bo! Ponoš Gregorcev! Zvedel sem, da se bo imenovala »Gregorski dom«. Prav tako! Gregorski dom naj se imenuje, saj delajo in pomagajo vsi Gregorci, mladi in stari, prav po ribniški prislavici: »Vse kar leze in gre«. Da, res je to! Občudoval sem te pridne otroke, kako znesejo v prostem času opeko zidarjem na oder; kako čvrsti mladeniči »Orli« in drugi pripravljajo pesek in »mavto«; zopet, kako dekleta in pa žene vsak dan zvečer ne utrudno po hudem klancu v škafih donesajo vodo; kako žilavi možje po strmih potih dovažajo opeko, apno, pesek in les; vse se peha, vse dela, drug drugega hoče prekositi, da bi bil dom čimprej dovršen, a vse to trpljenje, trud in zamuda časa brez vsakega godrnjanja in nevolje, marveč nasprotno: veselja in zadovoljnega obraza izvršuje vsak sebi naročeno nalogo. To jih je veselje gledati, ki se gibljejo in delajo, kakor čebelice! In tudi kakšen red je, vse gre tako mirno složno izpod rok; res, tu je red, ki ga malokje najdeš pri

zgradbi društvenega doma! In zakaj vse tako? Zato, ker so vrli Gregorci požrtvovalni in nesebični, zlasti, kadar je treba kaj darovati v dobre namene. Kako so vneti za olupšavo župne in podružne cerkve — ve njihov č. g. župnik in drugi — zato ni čuda, da si postavijo poleg božjega doma, tudi »Gregorski dom«, v čegar lepi in prostorni, šest metrov visoki dvorani in drugih prostorih bo lahko vsak — mladenič in mož, dekle in žena — našel poduk in svet v raznih zadevah; našel razvedrilo in pošteno kratkočasje. — A še nekaj, požrtvovalni Gregorci! Vaš dom bo še poznejšim rodovom pričal o Vaši požrtvovalnosti za vse dobro; pričal o Vaši posnemanja vredni slogi in edinosti z č. g. župnikom, pričal, da Ste bili s svojimi dušnimi pastirji vedno enega duha in enega srca; pričal bo, da pri Vas ni tal za gnili in na jetiki umirajoči liberalizem — kakor so ga že hoteli nekateri med Vami zasejati, pa Ste jim z zasmehom pokazali pot nazaj, od koder so prišli — marveč pri Vas so tla pravega krščanskega mišljenja in prepričanja kot odločnih in neustrašenih pristašev S. L. S. Zato pa dragi Gregorci, v tej edinosti, slogi in navdušenju dovršite ta svoj krasni dom, da boste ob blagoslovljenju z veseljem in ponosom gledali nanj, v katerem se hočete skupno bodriti za vse dobro in plemenito!

d Št. Vid pri Zatičini. Z ozirom na notico v 20. številki »Domoljuba« z dne 16. maja t. l., pod naslovom »Iz Št. Vida pri Zatičini«, smo prejeli sledeče pojasnilo: Ni res, da je Miha Mahne v gostilni v Štorovju ustrelil Grabljeveca s samokresom, nasprotno pa je resnica, da je to storil z u n a j gostilne.

d Iz Žužemberka. Kratak semenj smo imeli zadnji petek. Komaj se je bil dobro začel, pa se je vliel dež, ki je razpršil sejmarje na vse strani. Popoldne se že skoraj poznalo ni, da je semanj dan. Ljudem se je čisto pokvarila kupčija, ki so si jo želeli zlasti pri živini; a dež jim je pa tudi ustregel, ker je bil že močno potreben. — Hudega psa imajo nekje v trgu. Popada in grize mirno mimoidoče ljudi. Nekega starčka iz Lisca je tako oklal, da že nekaj tednov leži v samotnem hramu in bi že vsega hudega konec vzel, ako bi mu usmileni ljudje ne nosili jesti. Pred kratkim se je pa v nekega tujca zakadil in ga tudi hudo obdelal. Taka mrcina ne zasluži drugega kakor naboj smodnika med rebra. Gospodar naj ga priveže ali pa konjaču odda! — Veliko veselje je vladalo zadnji čas med našimi očitnimi, še bolj pa menda med skritimi liberalci. Kaj pa se jim je tako veselega pripetilo? Ali so pri kakih volitvah zmagali? O ne, naš kaplan je bil v »Narodu«. To je bil užitek za liberalno grlo! Sicer jim njihov dobri prijatelj Štipko z Dvora večkrat naredi kako veselje s svojimi ganljivimi pritožbami zoper gosp. kaplana v »Narodu«, toda odkar je ta učenjaj začel pisati po latinsko, česar naši liberalci ne razumejo, in odkar je odkril strmečemu svetu, da je nekda Mojzes tam v puščavi treščil diplomo častnega občanstva ob tla, kar mu naši liberalci vkljub

velikemu spoštovanju, ki ga imajo do njegove kosmate brade, vendarle nočejo verjeti, od tega časa so uvideli, da je Štipkovih kostij, na katere je tako ponosen, vendarle premalo proti kaplanovemu prvcatemu »rogovju«. Zato mu je pa v trgu priskočila na pomoč nova, mlada liberalna moč. Ni spak, da bi sedaj kaplanovo rogovje ne odletelo. No, mi smo že radovedni, kako bo izgledal, kadar bo »muzast«!

d Št. Jurij pod Kumom. Izjavljam, da jaz nisem pisal pohvale o gospodinjskem tečaju v številki 19. »Domoljuba«. Franc Avsec, župnik.

d Velika Dolina. Ogenj je uničil dne 14. maja kajžarju Jožetu Cirsni hlev in skedenj. Zažgali so otroci. Prvi je prihitel na pomoč Štefan Semenič s svojimi delavci, da je tako s pomočjo mokrih rjuh preprečil, da ni zgorela še hiša, ki je stala blizu hleva. Čast mu! Prizadeti je zavarovan za nekoliko pri Vzajemni zavarovalnici. — Umrli je pretečeni teden nagle smrti Mihael Pirc iz Zapolja. Bil je pošten mož ter velik prijatelj »Domoljuba«. Naj počiva v miru! — Vinska trta se je pri nas prav lepo razvila. Slana ji ni škodovala. Je videti mnogo grozdja. Bog daj, da bi dočkali srečno trgatve! — Cernčan.

d Cerklje na Dolenjskem. Gospod ata Marinček, dolgoletni župan, so stopili v pokoj. Za svoje požrtvovalno delo ne zahtevajo nobenega penziona, pač pa so rekli, da bi bilo na mestu, če bi dobili za svoje dobrodejno delovanje v prid občine zaslužno kolajno. Naši možje so mu obljubili, da bodo poskrbeli tudi za penzijo, ki pa ne bo nosil posebnega dobička. Na njegovo mesto je izvoljen kmetovalec Jože Omrza. Upamo, da bo odločen naš mož in da se bo otrese prijateljstva raznih liberalnih hiš.

d Stopiče. To so liberalci šmihel-stopiške občine zdaj žalostni, ker so občinske volitve potrjene. Spoznali so, da se s pismi brez podpisa nič ne doseže. Obupno gledajo okrog sebe, če bi mogli dobiti kako tolažbo. In glej, samo eno tolažbo imajo. To namreč, da je stopiški kaplan obojen. Poslali so namreč gosposki neko obrekljivo pismo, pa brez podpisa! Vsled tega je nastala preiskava, in posledica te je bila obsodba stopiškega kaplana. In samo to zdaj uboge liberalčke tolaži! Toda nikar naj se prežgoda in ne vesele. Vedo naj, da je zoper tisto obsodbo vložen ugovor na višje sodišče. Ako bo stopiški kaplan oproščen, bo obup liberalčkov tem večji!

d Iz Velike Doline se poroča: Naši liberalci imajo še edino upanje, če uničimo župnika, ki mu je že skoro vso moč vzel bolezen — potem bomo še nekaj časa živeli. Toda povemo vsem liberalcem, da smo že tudi ljudje precej izpregledali — zato nas liberalci ne boste imeli več kot sužnje. Če veste kaj napačnega glede volitev v trgovsko in obrtno zbornico, naznajte sodniji. Kaj je župnik kriv, če niste dobili toliko glasovnic, kakor bi jih bili radi? Sila se je delala od liberalne plati. Kako ste rogovlili nasproti črevljarju Povhu. Liberalci tudi ne bodite tako neumni, da mislite, da bomo vam obrtniki dali glasovnice, ko nas samo ob volitvah potrebujete. Agitirati ima pa vsak isto

pravico kot liberalci. Sicer pa vam pove-mo, da niste niti reči še zamolčali, niti o župniku, niti o njegovih prijateljih; če kaj gotovega krivičnega, napačnega, pregrešnega veste, kar naznanite oblastem, boste imeli priliko vse dokazati, ne se pa skri-vati za papir »Slovenskega Doma«. Po-stavno mora biti vsaka služba opravljena, zloraba uradne oblasti je jako kazniva, to morate sami kot zakoniti nepotrjeni advo-katje dobro vedeti. Na dan z dejstvi, ne v »Slovenskem Domu«, ampak pri pristojnih oblasteh! — Če bomo letos kaj dognali glede vaških gospodarstev, glede kake za-kotne naročbe, glede zakotne oddaje ljud-skega štetja, naredili bomo prav gotovo, kar bo edino pravično in s komur tudi skoro gotovo vsem razum petorici ustreže-mo. Pustite pri miru Heimbringa, ker on dobro vé, kaj se pravi biti ušit liberalcem — videl je sam, kaj so delali z njegovim očetom in starim očetom liberalni veljaki, katerim sta bila dolžna.

d Črnomelj. Pri nas se je v petek, dne 17. t. m. pričel prvi gospodinjski tečaj pod vodstvom gospodične Pečetove. Čeprav je sedaj čas silnega dela, se je vendar ogla-silo in prišlo k tečaju 15 deklet, znamenje, da belokranjska dekleta niso kake staro-kopitnice, ampak dovzetne za napredek. V kakem poznejšem času bo ta tečaj go-tovo zopet mogoč, ker je še veliko deklet, ki bi rade šle, a jih ne pustijo vsled obil-nega dela. Pri tečaju je sedaj deklet iz vi-niške fare pet, iz semiške štiri, iz črnomelj-ske pet, iz podzemeljske ena. Pripravljamo se sedaj tudi za ustanovitev živinorejske zadruge za Črnomelj in okolico, ki bo po-skrbela za zboljšanje plemena in za dobre skupne pašnike. Živinorejcem bo zadruga gotovo veliko koristila, seveda, če se je bodo ljudje hoteli oprijeti. S tistimi, ki pri kupci vina le tožijo čez slabe čase, a se ne dajo pridobiti za nobeno pametno, čeprav novo reč, se kajpada ne da nič delati. Belo-kranjski kmet, pomagaj si najprej sam, po-tem ti pomagajo drugi in Bog! — Liberalci sedaj ustmeno in pismeno strašno zabav-ljajo čez podjetnika železnice g. Lončariča. Pri tem pa kažejo svoje kremplje tudi naši stranki, ker se k nji prišteva tudi g. Lončarič. Pa to je vse že preneumno. Prvič pravimo mi, da en človek še ni stranka. Zakaj vsi roparji in tatovi in zločinci vseh vrst pripadajo po svojih načelih liberalni stranki. Drugič: gospod Lončarič ima svoje akordante, ki imajo vsak svoje delavce in daje pogoje, kakršne on hoče. Tako vidimo pri gradnji železnice, da so de-lavci pri enem akordantu zelo zadovoljni, pri drugem pa manj. Tega je pa gotovo kriv akordant, ne pa glavni podjetnik g. Lončarič. — Tretjič se trobi okoli, da g. Lončarič ne dá nič zaslužiti domačinom! To pa zopet ni popolnoma res. Živil za de-lavce se je gotovo veliko pripeljalo k nam, a to vendar ni greh, ker težko bi bilo vse-ga dobiti za delavce pri nas. Kar pa se da dobiti živil pri nas, se pa sedaj prav lahko prodajo. Gosp. Lončarič bo gotovo kupil tukaj vse, kar se da dobiti, seveda se ga tudi ne sme izrabljati. Kdor ima kaj naprodaj, naj le prinese v Črnomelj, saj tako živil primanjkuje. Da pa g. Lončarič ne podpira naših dragih liberalnih trgov-cov, je pa prav. Saj bi ga le drli. Dobavo

kruha ima tako v rokah liberalni pek Left-geb. In ravno čez kruh delavci najbolj za-bavljajo. Tuči naše domače vozniške na-jema g. Lončarič. Če pa se zdi plačilo voz-nikom premajhno, je to stvar, kjer ima vsak svoj prav. Ne da se kar tako reči, toliko in toliko moraš dati. Vsak, kdor kupuje, rajši manj plača, nego več. Seveda primerno mora biti plačilo. Kar se tiče koncesij za gostilne, je pa to stvar glav-arstva. Kolikor je nam znano, se glavarstvo po navodilu deželne vlade drži načela, da se koncesija ne dá, kjer ni res potrebna, najsi prosi domačin ali tujec. Sicer pa je pri nas toliko gostiln, da bi morali biti mi najbogatejši ljudje, če bi bilo bogastvo odvisno od gostiln. Brigajmo se veliko bolj za to, da povzdignemo svoje kmetijstvo in živinorejo z združenimi močmi, potem nam bo železnica v blagoslov.

d Iz Tržišča. Izborni se je obnesel ustanovni shod Orla. Kaj takega še ni bilo v Tržišču nikdar, je marsikdo vzklínil. Bilo je vkup zbranih nad sto Orlov. Prav lepo jih je bilo videti. Prišedši pred vas, so se ustavili in potem šli od tu, skupno v sprevedu, z radeško godbo na čelu. Pred društvenim domom se je spreved ustavil, kjer jih je brat Majcen pozdravil v imenu društva. Nato so šli v cerkev k šmarnicam. Po opraviilu pa zopet k društvenemu do-mu, kjer je brat Kobal v kratkem in jed-rnatem govoru navdušil mladeniče. Za tem je govoril brat dr. Natlačen, kateri je tudi v svojem izbornem govoru dosegel splošno pritjevanje. Govorili so še: brat načelnik iz Trebnja, brat Štrajhar in g. Komljanec. Nazadnje se je vršila tombola. Dosegli smo vse bolj kot smo pričakovali. In menda nam niso daleč časi, kot je rekel brat dr. Natlačen, ko se ljudstvo ne bo dalo več zapeljati vsakemu sleparju, ne bo več ver-jelo vsakemu lažnjivcu, ampak bo znalo samo soditi in razsojati med strankami. Na zdar! — Debele solze so se pocedile po nežnem licu Jelenčevega Tončeta, ker so se njegovi načrti prekrizali. Iz dna duše je izdihnil žalostne besede: »Vse mi gre ra-kovo pot!« Sedaj mora jesti sam veliko gostijo, pripravljeno za oni dan, ko bi učil gospoda župnika krščevati, kakor se je iz-razil sam. Zasmilil se je sam sebi, ko je premislil svojo žalostno usodo, da se ven-dar njemu, ki je: posestnik, pol kovača, občinski odbornik (kakor se imenuje sam) itd., itd. ne ugodí po njegovih željah. Nje-gova sokolarija mu tudi prav po napred-njaško nazaduje. Vedno in vedno se mu število krči. Prav tako!

d Št. Janž. Liberalni odmev sv. misi-jona so že vbrabiči dva meseca popred po strehah čivkali. To brezverstvo tudi dopis-nik v zadnjem »Slovenskem Domu« čenča, ker se sramuje omeniti liberalno napred-nih napak. Dopisniku omenjene cunje sve-tujemo, naj tudi natančno priobči, kako je sokolski starosta Hanzel napadel prišed-šega č. g. misijonarja v železniškem vozu, in s tem bo tudi svojim backom oči odprl. — To niso pravila Vinkota, ki je svoje-časno o svojem praporu govoril: »Sokol se ne ozira ne na levo, ne na desno,« pač nad »brezversko hinavščino« se je vendar le izpozabil.

d Iz Št. Janža. Dne 16. t. m. je naredil naš Orel zlet v Tržišče k ustanovnemu

shodu Orla. Orlov je tje prihitelo do sto. Bilo je videti kot velika bojna četa! Spre-jel je brate najmlajši član tržiškega Orla, vrli mladenič Ciril Majcen s krepkim na-debudnim govorom. — Nazaj grede so bili napadeni šentjanski Orli od »Hanzelnovih vojakov«, ki so bili razstavljeni okrog ga-silnega doma. Ti so spuščali bombe, iz katerih bi se baje valili »kavelni«. Toda nad našimi Orli niso hotele eksplodirati,

d Loški potok. Nekateri bivši občinski odborniki in pa oni modrijani, ki so mislili priti na ta stoliček, pa se jim je izpodmak-nil, kaj radi udarijo po sedanjem občin-skem odboru in njegovem gospodarstvu. Ker so zdaj vsi možje doma, zato jim po-damo sledeče poročilo: Sedanje gospodar-stvo je v najlepšem redu. Proračun je de-želni odbor brez ugovora takoj odobril in potrdil. Pri proračunu so se pa posamezne postavke tako skrcile, da znaša odstotni znesek tako nizko, kot pri nas že davno ni bilo. Kar so možje naše stranke na krmilu, so se doklade vsako leto znižale, letos se jih je potisnilo na 58 odstotkov, kar je za našo občino primeroma malo, če pomislimo na velike še dolžne vsote za novo šolo in občinsko hišo. Odbor je gle-dal na to, da se v teh dragih časih zniža kolikor pač mogoče davčno postavko na-šim občanom. Tako proračun za leto 1912. Glede računa za leto 1911. je stvar še lažja in lepša. Tekom leta je prišlo nenadno po-pravil za znatno vsoto 1080 K 84 v., poleg tega je že lani odbor znižal doklade; pa vendar je račun za leto 1911. pokazal čistega preostanka 814 K 27 v. Te številke in ta dejstva, o katerih se lahko vsak ob-čan prepriča, so najboljši odgovor na tiste larifari, ki jih ubira ta ali oni neodvisni kmet in neklerikalec doma ali pa v nam sosednjih občinah. Od kar so nekateri padli s stolčka občinskega odbornika, vedno jadikujejo, kako bodo klerikalci občino zafurali. Že navedena dejstva pa kažejo, da se naša občina pod sedanjim odborom veliko lepše »fura«, kot pod prejšnjimi ne-klerikalnimi očeti. — Skupni blagor cele občine je in bodi naloga in skrb odbora, ne pa korist posameznika.

Notranjske novice

n Iz Senožeč. V soboto, 18. maja je umrl Franc Franetič, mladenič v najlepših letih v cvetu mladosti. Bil je pokojnik de-lavec v pivovarni od 13. leta do svoje smrti. Hodil je tudi tamburati v katoliško izobraževalno društvo. Bil je bolj tih in dober fant. Delal je pridno in skrbel za svojo mater in štiri manjše brate. Naj mu Bog izpremeni solzno dolino v veselo pla-čilo! Svetila mu večna luč!

n Iz Idrije. Praznik sv. Florijana je verno ljudstvo praznovalo letos slovesno, kakor vsako leto, čeprav se je v rudniku delalo, namesto na dan 1. majnika. Tudi trgovine so bile popoldne vse zaprte. Iz-jemo je delal le neki kleparski mojster, ki prav rad prevzema naročila tudi od cer-kvenih predstojništev. — Semenj sv. Ja-neza je bil letos zelo slabo obiskovan radi

dežja, katerega so ljudje in zemlja pač želeneje pričakovali, nego običajnega semnja. Dež je zemljo dobro namočil, kar je bilo radi silne suše zadnjih dni zelo potrebno. — Gadov je letos vse polno v naši okolici. V občinski pisarni plačujejo za vsako modrasovo glavo po 1 krono. Pravijo, da imajo ondi že precej gadjih glav skupaj. — Ribnikarjeva afera v Ljubljani je naše liberalce hudo zadela. Težko jim je, ker so to luč vendar enkrat spravili za nekaj tednov na varno. Koliko je pač še Ribnikarju enakih elementov na Kranjskem, pa se jim ne skrivi lasu na glavi. Vidi se, kakor bi bili taki ljudje imunizirani pred postavo. Seve, ker ni tožnika, ni sodnika! — Tukajšnje okrajno sodišče je nadzoroval predsednik deželne sodnije v Ljubljani g. Elsner, ki je pred leti tukaj posloval kot sodnijski pristav. — Občinska uprava prav pridno popravlja jarke in vrtno obzidje po mestu. Nekateri posestniki bodo imeli pred svojimi hišami tudi betonirane trotoarje. Vidi se, da se naših očetov polasča neka posebna pridnost. Radovedni smo, kaj to pomenja? — Nadzornik c. kr. strokovnih šol za čipkarstvo, g. Ivan Vogelnik, je prestavljen z Dunaja v Idrijo. On bode nadzoroval vse šole v južnih krajih, da se čipkarska obrt enotno razvija in spopolnjuje.

n Iz Branice pri Vipavi. Dne 10. t. m. je umrl tukaj načelnik telovadnega odseka Orel, Leopold Poljšak, star šele 20 let. Prvi je našega vipavskega okrožja, ki je moral zapustiti svet v cvetju svojih mladih let. Zato pa je imel tudi v nedeljo 12. t. m. tak pogreb, kakršnega naš kraj še ni videl. Petdeset Orlov v kroju, dvaundvajset goških pevcev in trije gg. duhovniki spremljali so blagega mladeniča, ki je bil vzor Orlom, k večnemu počitku. Prisrčna hvala vsem za to ljubav, zlasti pa preč. g. župniku iz št. Vida, vlč. g. kuratu iz Gabrij, bratom Orlom in vrlim pevcem iz Goč. Bog poplačaj!

n Ziri. Zadnja seja krajnega šolskega sveta je bila sklicana zaradi obrtne šole in četrtlega razreda, za kar se je že prej izrekel tako krajni šolski svet kakor tudi občinski odbor. Oba zastopa sta mnenja, da nikakor ne kaže otrokom kratiti ali jemati priliko za večjo izobrazbo in temeljitejši poduk. Ako se mora že denar trošiti, potem ne bodo stroški zastoj, ki jih bomo imeli s šolo. Sklenilo se je soglasno, naj bo poduk na štirirazrednici nerazdeljen, tako da bodo otroci vsak popoldan prosti šole, kar je za naš kraj najbolj primerno. Iz oddaljenih krajev (v hribovsko šolo) ne bodo otroci tudi zanaprej večkrat siljeni, ampak poduk na ti šoli ostane kakor je bil dosedaj. Prostor za novi — četrti — razred je določen v spodnji dvorani v novi hiši gosp. Andreja Demšarja, dokler se kaj ne spremeni v zadevi šolskega poslopja. Če vlada podpeši vso stvar, potem se utegne že prihodnja občinska seja pečati s tem vprašanjem in ponoviti svoj sklep o razširjenju ljudske šole, kot ga je storil že prejšnji odbor. Starši, ki jim je vzgoja in izobrazba

otrok pri srcu, bodo pač veseli, da se bodo otroci več naučili, dasi bodo hodili ravno toliko časa v šolo kot dosedaj.

Društveni vestnik

NAPOVEDANE PRIREDITVE:

Prežganje. Vabilo k slavnosti desetletnice mladeniške Marijine družbe na Prežganjem in mladeniškega sestanka ter dekanijekega odbora k. s. izobraževalnih društev iz dekanije Šmartno pri Litiji. Spored: V nedeljo, dne 26. maja t. l.: Dopoldne ob 10. uri slovesna sv. maša in govor za fante (č. g. jezuit J. Pristov.) Popoldne ob 1. uri drugi govor za fante in pete litanije Matere božje ter blagoslov s Presv. Reš. Telesom (zjutraj in zvečer spoved za fante.) Po cerkveni slavnosti se vrši na »ljudskem odru« tik cerkve shod fantov z jako zanimivim sporedom. Med odmorji svira gramofon. Vstopnina za odrasle 20 vin., za otroke 10 vin. Člani Marijine družbe vstopnine prosti. V ponedeljek, dne 27. maja, pri prvi sv. maši skupno sv. obhajilo fantov. — Vabilo k desetletnici dekliske Marijine družbe na Prežganjem in sestanku Marijinih družb dekanije Šmartno pri Litiji. Vspored: Binkoštni ponedeljek, dne 27. maja 1912: 1. Ob 10. uri slovesna sv. maša z govorom za dekleta. (Govori č. p. Janez Pristov.) Pred govorom in po govoru Marijine pesmi. 2. Popoldne ob 1. uri drugi govor, pete litanije Matere božje z blagoslovom. Po blagoslovu blagoslov nove zastave Marijine družbe. Dopoldne in zvečer spovedovanje za dekleta M. D. V torek skupno sv. obhajilo za dekleta. 3. Po cerkvenem opraviilu shod deklet M. D. na Ljudskem odru z zanimivim sporedom. Vstopnina pri igri za odrasle 20 vin., za otroke 10 vin. Članice proste. Ne pozabite zastav!

Iz Podrage. Na binkoštno nedeljo ob pol 4. uri popoldne priredi Kat. slov. izobraževalno društvo na dvorišču župnišča v Podragi veselico s petjem in igrama: »Prisiljen stan je zaničevan«, »Skriven zaklad« in šaljivim prizorom: »Planšarica«. Prijatelji poštenega razvedrila, binkoštno nedeljo v Podrago!

Vrabcé. Veselico namerava prirediti Kat. slov. izobraževalno društvo na Vrabcéh dne 2. junija, za katero se članje in članice društva dokaj pridno pripravljajo. Pri veselici se bo igrala dr. Krekova igra »Turški križ« in šaloigra »Ne kliči vraga«.

Škocijan pri Turjaku. Na binkoštno nedeljo in ponedeljek priredi tukajšnje izobr. društvo zabavo. Na sporedu je več narodnih in umetnih pesmi ter igra »Marijin otrok«, ki je nekoliko podaljšana in ji je pridejanih več pevskih točk. Upamo, da nas bodo tudi o Binkoštih posetili vrli sosede iz velikolaške, robarske in dobrepolske fare. Tudi domačini naj pridejo v velikem številu k zabavi, da ne bo več gostov iz tujih, kakor iz domače fare. Dobrodošel vsak.

Vipavske izobraževalne društva, Orli in Bogomile na binkoštni ponedeljek napravite skupen izlet k sv. Hieronimu na Nanos! Po službi božji shod na prostem. Govori iurist Jež.

Vrhopolje na Vipavskem. Prireditve, ki je bila pomotoma napovedana za binkoštno nedeljo, bode na binkoštni ponedeljek, in sicer z istim sporedom ob pol 5. uri popoldne v dvorani gospe Marije Lavrenčič. Takrat prisrčno pozdravljeni! — Vodstvo Marijine družbe.

Domžale. Na binkoštni ponedeljek, dne 27. maja, točno ob pol 4. uri popoldne, priredi ljubljansko Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov v »Društvenem domu« v Domžalah

veselico s petjem, govorom, šaljivimi kupleti in z igro »Okrog zemlje v 80 dneh«. V igri bomo videli zanimivo potovanje okrog zemlje; pričelo se bode na Angleškem, odkoder pridemo v Egipt, dalje v Indijo, na Kitajsko, v Severno Ameriko in zopet na Angleško. Seznanili se bomo na potu s Kitajci, z Indijanci, ki bodo napadli vlak, in z raznimi drugimi narodi. Igra je poučna in vrlizabavna.

POROČILA O PRIREDITVAH:

Lesce. Veselica hraške knjižnice se je izvršno obnesla. Hvala vsem sodelavcem za pomoč in posebno brezniškemu tamburaškemu in pevskeemu zboru, da se je potrudil k nam. Nismo pričakovali tako lepega uspeha, ker imamo toliko nasprotnikov. Ljudi je bilo dovolj in tudi zabave. Kaj prijetno smo se zabavali pri šaljivi pošti in srečolovu. Bog daj, da sledi še kmalu druga. Predvsem pa srčna hvala slavnemu občinstvu za obisk in naklonjenost, kakor tudi vrlemu somišljeniku gospodu Mateju Justinu, med. na Dunaju, da nas je s svojimi prepričevalnimi besedami spodbujal. Vsakemu sodelovalcu: Bog plačaj! Ti pa, knjižnica Slov. dijaške zveze, rasti in procvitaj redno in vedno v blagor mile nam Slovenije.

Za društveni dom v Škocijanu pri Mokronogu so darovali: M. Ržen 20 v, Livk Marija 2 K, Andrejčič Marija 10 K, Daniček Al. 1 K, Galec Jože 2 K, neimenovana 2 K 80 v, Oberč Jancz 1 K, Bregar Terezija 1 K, neimenovana 20 K, Hočevnar Neža 1 K, Komljanec Jože 20 K. Skupaj 61 K. Blagim dobrotnikom tisočera zahvala. Bog daj še novih, da dobimo prepotrebno zbirališče. — Za orlovsko godbo v Škocijanu pri Mokronogu so darovali: Hočevnar Ant. 10 K, Praznik J. 20 K, Gruden M. 17 K. Bog povrni!

Društvo Sv. Jožefa v Tržiču je priredilo dne 12. t. m. izlet na Brezje ob krasnem vremenu. Navzočih je bilo nad 100 članic in članov. Na Brezjah je imelo dve sv. maši, pri katerih sta popevala društveni moški in ženski zbor. — Popoldne je bil izlet v Ljubno. Tu je imel gospod kaplan Golé šmarnično pobožnost. Ob povratku z Brezja je iz gostilne na Pesku nahrnil rdečkar Flis iz Bistrice, ki si je v spremstvu raznih sodrugov zalival grlo, naše društvenike z glasovi, ki spominjajo na neko vrste živali.

Za kratek čas

SMEŠNICE.

Olje pomrl morje. Prijatelj slikarju: »Kadar naslikaš kako morskopokrajino, je morje vedno mirno. Zakaj ne naslikaš viharja?« — Slikar: »Viš, to je tako: Jaz sem že večkrat skušal naslikati burno morje in imam tudi več takih načrtov. Pa ko začnem z oljnatimi barvami, — pa se morje poleže!«

Pri vojaškem vožbanju. Korporal vadi vojake tik tekoče vode in jih pusti prav do brega marsirati ter komandira: »Stoj!« — »Vidite, kajni, jaz bi bil lahko komandiral »Stopaj!« — in vsi bi bili utonili, drugega tudi ne zaslužite. Pa za enkrat vam hočem še priznati; torej: Obrnite se! — Tako sem vam vsem za sedaj še življenje rešil!«

Nepotrební opomin. Zamorskega kralja, ki je na smrt bolan, obišče misijonar ter ga opomin, naj odpusti sovražnikom, če jih kaj ima. — »Jih nimam nič,« odgovori, »sem vse svedel!«

Sodnik: »Kako dolgo ste že vdova?« — Zena: »Odkar mi je mož umrl!«

Sodnik: »Pet prič priseže, da so vas videle krasti.« — Tat: »Gospod sodnik, jaz jih pripeljem tudi sto, ki prisežejo, da me niso videle!«

Zavžijte, ako ste nahodni, hripavi, zaslezeni in če težko dihate, Fellerjev fluid z znamko »Elsa fluid«. Mi smo se sami prepričali pri prsnih, vratnih boleznih itd., o njegovem zdravilnem, kašelj lajšajočem učinku. Dvanajstotica za poskušnjo K 5—, 2 tucata K 8-60 franko. Izdeluje le lekarnar E. V. Feller v Stubici. Elsatrg 16 (Hrvatsko).

Sodnik: »Zaradi svojih zločinov ste obsojeni na dvanaest let težke ječe. Imate še kaj pridelati?« — Obtoženec: Hvala, raje bi kaj odtegnil!

V šol. Učitelj: »Kdo je bil Kolumb?« — Učenec: »Kokoš.« — Učenec: »Kje si to zvedel?« — Učenec: »Šišal sem o Kolumbovem jajcu.« — Oče sinu-dijaku: »Kako si prestal skušnjo?« — Sin: »Prav dobro! Vsi profesorji so soglasno sklenili, da jo moram delati še enkrat!«

Jasen odgovor. »Kedaj dobim novo obleko?« — Krojač: »Kadar boste staro plačali!« — Dolžnik: »Tako dolgo pa res ne morem čakati, po pravici povem!«

Pametno. Oče: »Tonček, vstani, saj veš: rana ura, zlata ura!« — Tonček: »Pokažite mi najprej zlato, potem pa vstanem.«

Konji zaslužijo krmo z nogami!

1506

Hrom konj ničesar ne zasluži, marveč stane le denar. Zdrav, močan konj ne potrebuje več krme kot bolan, in vendar je veliko več vreden.

„Pegasol“ živinozdravilna Groša napravila kite, žile in členke prožne in naglo ozdravi ohromelost in obolenost, neglede na to, ali izhaja od izpahnenja, revmatizma ali obtoččenja.

Izboren je tudi proti vsem drugim slabostim konjskih nog.

Otožni konji postanejo zopet močni in iskri, ker zopet redno lahko rabijo svoje noge.

Tako piše pisarna nadvojvode Otona o učinku fluida.

Pisarna Nj. c. in kr. visokosti presvitlega nadvojvode Otona.

Gospodu Ph. Mr. Paraskovich, lekarnar.

Prosim pošljite še 10 zavojev vašega fluida za konje. Obenem mi je čast naznaniti, da ostane Vaš fluid za konje, ki je zelo koristen kot umivalno sredstvo, vedno in izključno v jahalnici Nj. c. in kr. visokosti presvetli. nadvojvode Otona v porabi in morem to izbornu umivalno sredstvo najbolje priporočati vsakomur.

Veseloštopovanjem

O. Romwalter, nadvojvodski hlevni mojster.

„Pegasol“ je ojačen fluid v suhi obliki in je posebno pripraven za rabo med potjo. Vzdržli se več let in naj bi ga imel vsak lastnik konj.

Velik zavojev stane le 2 K 50 vin. En dan stane hromi konj mnogo več.

Poskušnje na željo zastoni!

Pišite torej nadvojvod. dvorn. dobavitelju M. Paraskovich, dr. 20. v. Dunaj VI. Mariahilferstraße 51. Poštni predal Kr. 1.

„Pegasol“ se dobiva tudi v glavni zalogi za Kranjsko Anton Kanc, drožerija, Ljubljana Židovska ul. 1.

200.000 frankov zamore zadeti dne 1. junija t. l., kdor v korist »Slovenski Straži« kupi turško srečko na mesečne obroke po 4 krone 75 vin. — Brezplačna pojasnila daje za »Slovensko Stražo« gospod Valentin Urbančič, Ljubljana, Kongresni trg 19.

Milijonska ustanova za dobrodelne namene. V Hanau-u je neoženjeni tovarnar nakitja Cezar Böhm v oporoki volil mestu dva milijona mark za dobrodelne namene.

Nečloveška mati Santourie v St. Aubinu je bila obojena v desetletni zapor, ker je svojo 2½ leta staro hčerko privezala na neki stol, jo polila s petrolejem in jo zažgala.

V vsaki starosti se lahko uporablja pri krčnem kašlju z najboljšim uspehom prijetno dišeče sredstvo »Thymomel Scillae«. Isto se dobi za K 2'20 skoro v vsaki lekarni, vendar naj se pazi na ime »Thymomel Scillae«. Več v oglašju.

Mnenje g. dr. Al. Craciunescu, poleti v Herculesbad-u (Mehadia); pozimi v Opatiji.

Gospod J. Serravallo,

Trst.

Uspehi, ki sem jih dosegel z Vašim Serravallovim Kina vinom z železom, so bili tako povoljni, da ne bi mogel biti sedaj brez njega. Veseli me, da Vam morem poročati, da je to vino mnogo boljše od vseh sličnih izdelkov.

Herculesbad, 14. maja 1909.

Dr. Al. Craciunescu.

SKRIVALNICA.

Kje je mati?

Bolezni prehlajenja, kakor

kašelj, katar, influenco

ublažuje in odstrani, vzbuja tek in ki ima dobro slast

Sirolin „Roche“

najboljše sredstvo zoper

bolezni pljuč.

Botri in botrice! preskrbite svojim birmancem darila, katera najdete v ceniku, ki se Vam pošlje zastoni od tvrdke H. Suttner, Ljubljana 1. Glej več v oglašju, zadnja stran!

MOJA STARA

Izkušnja me uči, da moram na nogo kože rabiti le Šteckertov lilijev mlačni ali Bergmanna & Co., Tešin ob Labi. Komad po 80 vin. se dobiva povsod. 442/11/12

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Brno, 15. maja: 48, 59, 69, 22, 56.
Trst, 18. maja: 46, 42, 85, 80, 25.
Linc, 18. maja: 24, 28, 77, 42, 69.

Tržne cene

za 100 kg.

Ljubljana, 21. maja 1912.

Deželni pridelki:	Cena	K	v	Zivina, meso	Cena	K	v
Pšenica	24	—	—	Ziva vaga:	—	—	—
Rž	21	60	—	Goveda pitana	89	—	—
Ajda	23	80	—	Teleta težka	118	—	—
Ječmen	19	40	—	Teleta mala	106	—	—
Oves	23	40	—	Prasici	134	—	—
Proso belo	24	50	—	Koštuni	106	—	—
Proso rumeno	24	50	—				
Koruzna stara	22	30	—	Kuretnina in drugo:			
Koruzna nova	21	90	—	Maslo kuhano od			
Leča	26	40	—	K 250— do	306	—	—
Grah	28	30	—	Maslo surove od			
Leneno seme	43	60	—	K 250— do	330	—	—
Gršica	29	10	—	Slanina sveža (speh)	163	—	—
Domšča detelja	43	—	—	Slanina prekajena	173	—	—
Fizol Ribničar	41	—	—	Mast svinjska	108	—	—
Fizol Prepeličar	41	—	—	Loj	84	—	—
Fizol Mandalon	39	—	—	Ječme 100 komadov	1	40	—
Cebula	18	—	—	Pišanci	—	—	—
Krompir	11	40	—	Gosobi	—	—	—
Zelje sveže	—	—	—	Raca	8	—	—
Zelje kislo brez	—	—	—	Gos	6	—	—
soda	18	—	—				
Repa gorenjska	114	—	—	Kolontialno hlago			
Repa sveža	—	—	—	na dobelo:			
Repa kisla brez	—	—	—	Riž Rangon od			
soda	—	—	—	K 25— do	40	—	—
Brinje	26	30	—	Kava Santos od			
Kumna	74	60	—	K 275—	295	—	—
Oreh	86	—	—	Sladkor	97	50	—
Gobe suhe	—	—	—	Petrolej	86	—	—
Ježice	—	—	—				
Zelod	—	—	—				
Smrekovi storži	—	—	—				
Seno	4	60	—				
Slama	3	40	—				
Stelja	3	30	—				

Gospodarska zveza v Ljubljani.

Zaloga kave, riža, sladkorja itd.

Priporoča se trgovcem na deželi.

Prodaja semenski fižol, ribenčan, prepeličar in mandalon.

Zaloga cementa umetnih gnojil in krmlil.

500 kron

Vam plačam, ako Vaših kurjih oči, bradavic in trde kože tekom 3 dni brez bolečin ne odpravi moj uničevalec korovnin Rla-mazilo. Cena lončku z jamstvenim pisnom 1 krono. 692

Kemeny, (Kaschau) L. Poštni predal 12/161, Ogrsko.

Vi najdete

z reševanjem nalog iz najditejev najboljši vir za blagostanje. Pošljite jih zastoni dražbo za vuvčenje patentov Fr. Holmbach & Co. Köln ob Rhod.

AGENTI

na vseh krajih monarhije dobe visok zaslužek s prodajo izdelkov brusov, izdelovalnice lesenih zastiral in zavornic. Hollmann & Merkel. Brunn 52, Češko. Krasne novosti vezeneh in tkanih zastiral. 694

Lepostilni mesečnik „Dom in Svet“ stane za celo leto K 10.— Naroča se v Ljubljani.

Rženo - sladno kavo

pošilja proti povzetju v zavojih po 5 kg za K 976 in kot nameček lepe platnene brisače, žepne robce itd., tovarna 927

Fran Sax

Maslovod pri Smrleah, (Češko)
Prosim, poskusite.

Tovarna „JANUS“ - koles
3 letna jamstvo

Najboljša in najboljša trdka za kolesarje, živalne stroje ter njihove dela.

Najboljši izvor

za koles, živalne stroje, pnevmatiko in druge potrebščine. Janus koles s 3 letnim jamstvom od 95 K naprej, razen pnevmatika (Mantel) od K 420, notranja pnevmatika (Luffschlauch), prevrtači, nesečili, od K 220, cestilinske svetilke od K 220, od K 120 ročni zvonci in droč od 20 h, prvovrstne verižice od K 220, pedali prve vrste od K 220, pesta s prostim tokom (Freilaufabe) od K 120 naprej, Sedla, torbice, osi itd., za vse sisteme, umij, čevlji v vseh merah itd., najceneje. Lastne popravne, zavod za ponikanje inemaj tiranje. Pošilja vsak dan po pošti.

Zahtevajte cenik 1912 znotraj in pošiljate prosto.

Dvema trdkama za kolesno obrt Maks Sautzky.

Danaj L. Stubenring 6.

Naročate, Slovenca

Isirsko dobro belo vino

po nizki ceni le 40 kron za hektar oddaja od 56 litrov naprej

G. Dellavedova, vinski trgovec

1628

Visignano, Istra.

Fino semensko ajdo

francosko (japonsko) in tuzemsko najboljšo vrsto ima za oddati

Vilh. Steinhertz, Ljubljana

Dunajska cesta.

Mathianova hiša

Proda se iz proste roke

lepo posestvo

blizu mesta in blizu železnice v lepi solnčni ravnini; lepo in dobro zemljišče, pridelava se veliko sadja za most. Hiša, zidana, s 4 sobami, kuhinjo, 2 kletima in vsemi pritliklinami, hlev obokan, svinjski hlev s cementnim tlakom, zračen kuhinja za prašiče; tudi ostala poslopja so vsa zidana. Vsi stroji na gepelj. Pašnik za konje, govedo in prašiče. Na posestvu se lahko redi 15 glav govedi. Proda se radi boleznimi po zelo ugodni ceni. Kupci naj se obrnejo pisмено na naslov: „GRANIC“, poste restante, pošta Velikovec, Koroško. 1683

Domač gorski tkalec sem

in pošiljam razno blago, kakor kanfanas, celir, platno, krizot, delen, brisače, otirače, beli gradl, atlas, modro in platneno in blago druge reči

40—50 m I. kakov. K 17
40—50 m II. kakov. K 22

proti povzetju, pošt. prosto.

Franc Maršik, Češka Cerma, pošta Nachod.

Najzanesljivejše orožje vsake vrste prodaja

Frid. Ogris, tovarna pušk
Sv. Marijeta v Rožu, Koroško.

Prvovrstne puške za šajbo in lov, vsak sistem, dvocevce, flinte, iste za kozle, trojke, sturci za lov, itd., s petelinl ali brez njh.

Popravila, preuredbe. Nova naročila se v najhitrejšem času izborna izvrše. Zlresti se priporočajo Werneri-Inšantieri, puške, model 67/77, preurejene za Lancastre-šrot-patrone, kaliber 28, 1 komad z zvojem samo 14 K. - Ako se vzame 10 komadov, se dobi 1 zastoj. Prazni patroni se vsaki puški zastoj dodajo. Garantirano izboreu strel.

Najboljše in najcenejše orožje za domačo varstvo.

Naročite takoj in opozarjate svoje prijatelje na ta inšert. Nikjer vam ne postrežajo bolje!

Naročila na vsakovrstne harmonije pošiljajte na naslov: IVAN MILAVEC, izdelovatelj orgel, Ljubljana, Linhartova ulica.

Lepo posestvo na prodaj

njive, travniki in hoste ter lepo poslopje, zraven sadno drevje in brajde, vse v dobrem stanu. Izve se pri Ignaciju Gnidica, krčmar v Laškem na Štajerskem. 1603

Pridnega in krepkega dečka, poštenih in krščanskih staršev išče kot

učenca

za trgovino z mešanim blagom Fran Oblak, Sv. Gregor, pošta Ortnek. 1637

V najem se da

lepa hiša v Dol. Košani

št. 33, ki je prav primerna za trgovino in gostilno. Pri hiši je tudi gostilniška koncesija. Najemnina nizka. Kraj prav lep in pripraven za trgovino ker je pri farni cerkvi. Več se poizve pri Jožipu Kaluža v Dol. Košani 8., pošta Dol. Košana. 1602

Razglas

Dne 29. maja 1912 zjutraj ob 1/9. uri prične se javna prostovoljna sodna

razprodaja gozdov v Besnici,

ki so bili svoj čas last gospoda Franc Omersa v Kranju.

Kupci so vabljeni, da se zgledajo dne 29. maja t. l. točno ob 1/9. uri pri posestniku in gostinčarju „Mahavu“ v Spodnji Besnici, od koder se poda sodna komisija na mesto parcel, ki so določene za prodajo.

Razprodaja se bo nadaljevala potem tudi še dne 30. majnika t. l. in če tega dne ne bo vse razprodano, se bo nadaljevala še dne 31. maja t. l.

Tacen, dne 18. maja 1912.

1637

Pavla Sajovic.

Hiša naprodaj. Z vsem gospodar. poslopjem ter njivo, vrtom, hlevom in kozolcem. Cena K 3600. Več pove Anton Trček, posestnik, Dobrunje štev. 73, pošta Sp. Hrušica pri Ljubljani. 1588

Posestvo je naprodaj

v križki fari pri Tržiču. Pri njem je 10 mernikov posetve, lep vrt, travnik in gozd. Preživijo se lahko dve govedi in tri prašiče. — Cena se izve pri lastniku Franc Kleindiensta v Gorčah, pošta Kranj. 1645

Proda se: kotla

za žganjekuho, zeleno in rudečo barvo za žganje, Bosansko slivovko in sladko papriko pri Francu Cveku v Kamniku. 1649

Za šivilje

„Pri nizki ceni“ Žargi

Ljubljana, Sv. Petra cesta štev. 5.

Dobi se največja izbira in vse po priznani najnižjih cenah in najsolidnejši postrežbi,

Pekrite vsako rano

skrbno, ker se lahko po okuženju znatno poveča. 2

Ze 40 let se je izkazalo mečlino vlačno mazilo takozvano praško domače mazilo, kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To obvaruje rane, olajšuje vnetja in bolečine, hlađi in pospešuje znelenje.

Razpošilja se vsak dan. 123

1 pušica 70 vin. Proti predplačilu K 316 se pošilja 4 pušice, za K 7 — pa 10 pušč postnine prosto na vsako postajo avstro-ogrske monarhije.

Vsi deli embalaže imajo postavno deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga

5120

B. FRAGNER, c. in kr. dvorni dobavitelj

lekarna »Pri črnem orlu«

Praga, Mala strana, vogal Nerudova ulice št. 203.

Zaloge v lekarnah Avstro-Ogrske.

V Ljubljani: Dr. G. Piccoli, Jos. Čizmař, Rih. Šušnik.

Lepa kmetija z gostilno

tri do štiri minute od železniške postaje Komaravas, pošta Vetrinj pri Celovcu, poslopja in zemljišča ob glavni cesti, se proda pod ugodnimi pogoji. Sveta je nad 40 oralov, lesa za posekanje za 8000 K. Poslopja vsa zidana in obokana. Gostilna novozidana 1905, hiša in hlev 1867. Hlevi betonirani. Voda napeljana v kuhinjo in hleva. Mleko se prodaja v Celovcu po 23—30 v, na domu po 22 vin. Pri posestvu je veliko peska za cementno opeko in ribnik. Sadonosnik z veliko lepega sadja. Stroji na gepelj. Gostilna zelo dobro vpeljana radi bližine mesta. V Celovec je pehoda 1 uro, z železnico četr uro. Proda se vse skupaj ali tudi posamič. Cena in vsi drugi pogoji se izvedo pri lastniku Jakuba Hafner ju p. d. Vrtnigu, vas Illoje, pošta Vetrinj pri Celovcu. 1552

BISER

vseh žitnih kav je

Franckova perl-rž

Vsak požirek iz škodelice potrjuje premoč te fine kakovosti.

Da se pa doseže dober okus in lepa slastna barva, treba je pridjati vsaki žitni kavi malo porcije

pravega : Franckovega : kavinega pridanika.

Obe vrsti dobiti je v vsaki specerijski trgovini. per 25 646 IV.

Posteljino perje

znamka Avstrija priporočajo najbolje 8 kg K 9 60, boljše K 12 —, belo K 16 —, snežnobelo K 20 —, K 26 —, najfinejše K 42 — K 48 —, naredi polne in najlažje postelje, zato velike pernice z dvema blazinama od 16 K naprej. Dobiva se le

D. Schnurmacher, Taus 246 Češko

Vzorci in cenik tudi za narejene postelje zastoj. Pošilja poštnine in carine prosto po povzetju.

Marijinim družbam naznanjamo, da se bo dobilo

Najnovejše vodilo

od 20. maja naprej v vezavah po 1 K in 1:50 K. Pravilnik in obrednik sta nespremenjeno ponatisnjena iz „Novega vodila“. V tretjem in četrtem delu pa Marijin apostol Grinjon uči, kako se pride k Mariji, in kako moli tisti, ki je postal Marijin. Družbenica, ki še ni prebrala Grinjonovih vabil v Marijino družbo, naj si gotovo omisli „Najnovejše vodilo!“ Vseč ji bo tudi najmodernejša oblika nove knjižice. — Mladenška vodila se dobe še po 60 h. — Dekliška pa ne več. Pač pa še skup vezana z debelotisknim molitvenikom. — „Hči Brezmadežne“ je v zadnjih izvodih v prodajalni „Nieman“.

Kaj je Nutringen?

Iz izbornih redilnih snovi sestavljeno hranivo, ki se zbog svojega velikega slovesa imenuje kralja hranil.

**Zahtevajte 1605
zastonj
poskušajo
Nutrigenal**

Radevolje pošilja z
vporabnim navodilom
vred

Nutrigen-podjetje

Budapest VII., Erzsebet körút 16, odd. 170.

vožnja s
3598/12

Cunard Line

Bižnji odhod iz domače luke

Trsta: Ivernia 4./6. Carpathia 18./6. Saxonia 2./7. 1912.
Iz Liverpoola: Lusitania (nehitrejši največji in
najlepši parnik sveta), 8./6. 29./6. 27./7. 17./8. 7./9.
1912, Mauretania 1./6., 22./6., 13./7. 10./8. 31./8. 1912.

Pojasnili in vožne karte pri Andrej Odiasek, Ljubljana, Slomšk. ul. 25, blizu cerkve Srca Jezusov. Cena vožnji Trst-New-York III. razred K 220.— za odraslo osebo vstevši davek in K 120.— za otroka pod deset let vstevši davek.

Naročajte novi jubilejni
cenik s koledarjem.

Birmanska darila.

Največja in najbogatejša
tovarniška zaloga
zlatarskih ur, zlat-
nine, srebrnine

Lastna tovarna ur v Švic.
Konkurenčne ure K 3-50,
K 4— in K 5—.

Edino zastopstvo „Puch“-koles za celo
Kranjsko. — Najboljši šivalni stroji od
K 90— naprej.

FR. ČUDEN

Ljubljana, trgovec in posestnik, delničar
družbe Union-Horlogère. 1243

138

Motorji. Motorji na surovo olje
in z močnim pritiskom
od 10 do 20 HP.

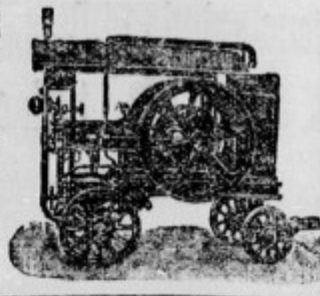
Obratni stroški 1—1½ vinarja na uro za
konjsko silo.

Ležeči ali stoječi motorji na
: bencin, petrolin ali bencol :
od 1—50 HP, kakor tudi lokomobili
od 2—20 HP. Obratni stroški 5—6 vinarjev na
uro za konjsko silo.

I. WARCHALOWSKI

Dunaj, III., Pauusgasse 3. — Budapešta,
VI., Váci-körút 57.

Ugodni plačilni pogoji. — Centki in obiski
odjemalcev zastoj.

Sprejme
se takoj

učenka

v trgovino z me-
šanin blagom.
Kje pove uprava

lista pod „1558“ če se priloži znamka za odg.

Hiša naprodaj!

V Rudniku pri Kamniku, kake tri četrte uro od mesta, se proda pod ugodnimi pogoji hiša s posestvom, njiva in velik sadni vrt. Hiša ima tri sobe. Hlev in pod tudi v dobrem stanu. V bližini je na željo naprodaj več polja za 10—12 mernikov posestva in gozd. Več pove gostilničar pri Nostranu št. 46, p. Radomlje. 1403

Mate HAFNER

c. kr. notar v Ljubljani

naznanja,
da je preselil
svojo notarsko pisarno
z Dunajske ceste št. 32,
v hišo g. Josi-
pine Kos

Sodna ulica št. 5

v pritličju, vhod z ulice. 1522

Cena nizka.

Pri nakupu

oblačilnega blaga za ženske in moške,
za spomlad in poletje, pri-
poročamo vsakemu domače
podjetje 731

„pri Češniku“

Ljubljana,

Lingarjeva ulica Stritarjeva ulica

Solidna postrežba.

Vse potrebščine za šivilje in krojače.

Popolne opreme (balšč) za neveste.

Kovčegi Winkler

Najboljša svetovna znamka: Ličbi! Trpčni! Cena brez konkurence!

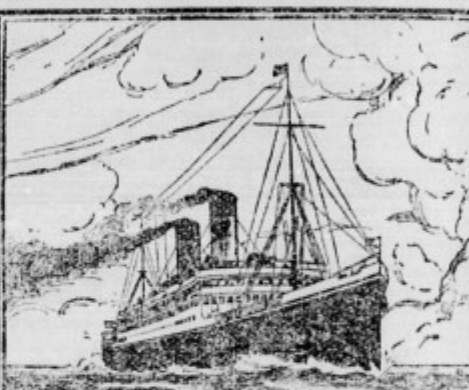
Tovarna in spo-
ljalna trgovina
kovčegov, torb z
in uanjeno robo

Josip Winkler
& sinovi.

Ustanovljene 1876

Dunaj, III., Himmels-
pfortgasse 7/A.

Winkler-javi mihi
kovčegi od K 32 r.

Potniki v Ameriko

kateri želijo dobro, poceni in zanesljivo
potovati, naj se obrnejo na 22

Simona Kmetetz-a

v Ljubljani, Kolodvorska ulica 20.

Vsa pojasnila se dobe brezplačno.

V začetku mnogih hudih bolezni
se pojavi kašelj, ki ga komaj opa-
zimo. Zato zavživajte pri nastopu
kašlja zdravniško priporočeni

Thymomel Scillae

da se ognete tega zla.

Izdelovanje in glavna zaloga v

B. FRAGNER-ja lekarni

c. in kr. dvor. dobavitelj Praga III., št. 203.

Prosimo, vprašajte svojega zdravnika!

1 steklenica K 2-20. Po pošti franco proti naprej
pošiljati K 2-90. 3 steklenice proti naprej pošil-
jati 7 K. 10 steklenic proti naprej pošiljati 20 K.

Pozor na ime sredstva, izdelovalca
in versilovno znamko. 3119

Dobiva se v vseh lekarnah.
V Ljubljani: Rihard Sušnik,
dr. G. Piccoli, Jos. Cizmač.

Tovarniška posest

ob progi državne železnice Celje-Velenje, v Polzeli, s zazidanim površjem 8070 m² s pripadajočim zemljiščem 81.000 m², ob stalni vodni moči 40HP tovarniško poslopje z ravnateljevim stanovanjem, dobro ohranjeno, primerne nizke plače; zelo primerno za vsako tovarniško podjetje, se ceno prodaja. — Zaradi cenene postavke za vozno blago v Trst posebno pripravno za izdelovanje izvoznega blaga. Pojasnila daje tvrdka **WILLIAM PRYM, Dunaj** L, Stoss im Himmell. 1453

Mizarskega mojstra in dva pomočnika

sprejme Ant. Kobi, Breg, Borovnica.

Najboljši izvor

izgotovljenih postelj

iz dobrega, češkega, postelj. perja. Napoljena v gostem, rdečem nankingu (linetu): 1 pernica 180x120 cm in 2 podzglavnici, vsaka 80x60 cm, z novim, mehkim, trpežnim perjem K 10—, polpuh K 20—, puh K 24—, samo pernica K 10—, K 12—, K 14— in K 16—, samo podzglavnica K 3—, K 3-50, K 4—, Dvo-delna pernica 200x140 cm K 18, K 14-50, K 17-50 in K 21—, K isti podzglavnica 80x70 K 4-50 in K 5-50, 5 kg novega, dobrega, belega, posteljnega perja brez prahu K 24—, snežnobelega K 30—, boljšega K 36—, najboljšega K 45—, 5 kg neskuhjenega gosjega perja K 36 in K 38. Bel puh v velikih kosmičih K 5—, boljši K 6—, najboljši K 7—.

perna puh K 50 za 1, kg, siv puh 1/2, kg K 2-50 in K 3—. Pošilja poštnine prosto proti povzetju. Zamena dovoljena, če se povrne poštnina.

Ivana Polatschek, Janovic ob An. št. 31 pri Klatovu, Češko. 1463

Močnate jedi

so važni del človeške hrane. Dobro pripravljene vsebujejo mleko, mast, moko, jajca, sladkor, torej za človeški organiz. potrebna hranilna sredstva v dobro dišeči obliki. One so v mnogih slučajih, posebno za otroke, bolj važne kot mesne ali sestavljene jedi. Žal pa imajo večkrat to napako, da so težko prebavne in jih slab želodec, posebno zopet otročji, nič dobro ne prenese. Lahko se sedaj odpomore temu nedostatku, da se ne napravi nikakih močnih jedi, nikakega sočivja, nikako pecivo več brez dodatka

dr. Oetker-jevega pecilnega praška

ki ga dandanes že več milijonov gospodinj zelo rado uporablja. Uporaba je zelo lahka in po predpisih dr. Oetkerja, ki se dajo zastoj, je izključeno vsako pokvarjenje.

Dr. Oetkerjev pecilni prašek se dobi s predpisi povsod.

4 tedno
za
poskušnjo
in
na ogled

pošiljam ceno moje preizkušene kolesa oziroma »Bohemian« pnevmatiko in po samerne dele koles. Zmerni platišni pogoj. Ilustrovani cenik zastoji F. Dušek, tovarna, Opočno, St. B. Nr. 2109, Češko.

Ostanki

30 m za K 14—

od različnega dobrega in modernega zimskega in letnega blaga za obleke, bluze, predpasnike itd. Ostanki so zastojeno 3-9 m dolgi in sveži. Pošilja po povzetju.

Julij Kantor

Babji pri Nachodu (Češko). Vzorci ostankov se ne razpošiljajo. 729

1447 Ne stane nič!

Zastoj pošiljam povsod vzorce sukna, blaga za obleke, za bluže, perilnega blaga, modnega barhenta, platnine, oksforda, posteljnine, kakor tudi vseh vrst blaga za gospodinjstvo, s čimur se pri veliki izbiri in nizkih cenah more tudi doma prav zelo ngodno preskrbeti nakup. Karl Worsche, Maribor ob Dr., Gosposka ulica 10.

turška kosa

z znamko slika Turka

Te vrste kose so iz najboljšega ameriškega srebrnega jekla, katere se pred vsem drugim odlikujejo s posebno fino izpeljavo, lahkoto in nedosežno rezjo.

Dolgosti so za dobiti: 61 67 72 78 84 89 cm
Cena kosom je: 1-90 2-30

Po naročilu 10 komadov skupaj jih pošljem franco na vsako postajo. — Se priporočam F. S. Škrabar, trgovec v Kranjski gori. 861

Največja modna trgovina za alpske in primorske dežele.

Kadar potrebujete volneno ali svileni blago, perilno blago, izgotovljeno perilo, platneno blago, preproge, zastore, odeje ali druge praktične predmete, pišite tu zraven navedeni tvrdki po novi, bogato ilustrovani cenik. Prejeli ga bote popolno zastoj in poštnine prosto.

Express

Gospodoma

Kastner & Öhler

Gradec

Sackstrasse 7

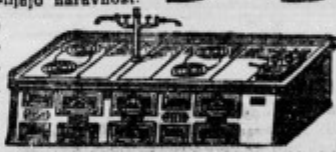
Prodajam krasno posestvo

oddaljeno 25 minut od postaje Žihpolje (Maria Rain) in 15 minut od farne cerkve in šole Žihpolje, obsegajoče okoli 65 oralov travnikov, njiv in gozda, vse skupaj. Hiša in hlevi vse v dobrem stanju. Redi se do 20 glav živine. Cena po dogovoru. Natančno se poišve pri lastniku **Mihaelu Jerma, št. Urh. p. Žihpolje p. Celovcu, Koroško.**

Tovarna štedilnikov H. Koloseus, Wels, Zg. Avstrijsko.

Po dobroti in kakovosti neprekosljiv železni, smajlirani, porcelanasti štedilniki kakor tudi iz majolike za gospodinjstvo, hotele, restavracije itd. Nacrti za kuhinje na paro, plinove štedilnike, irske peči za trajno kurjavo. Dobijo se v vsaki železni trgovini, kjer ne, se pošiljajo naravnost.

Zahtevajte
»Izvirne Koloseus-štedilnike« in zavrnite slabše izdelke. 3973
Centiki zastoj.

ČUJTE!

Tri vrste naj-novejših kosilnic

Mc. Cormick, Deering, Massey Harris

kakor tudi mlatilnice in sploh vse potrebščine za poljedelstvo v veliki izbiri po nizki ceni le pri trgovini z železnicno in zalogi strojev Slovenski ceniki brezplačno. Nad 200 strojev v zalogi!

Karol Kavšeka naslednika

Schneider & Verovšek

Ljubljana, Dunajska cesta št. 16

Izvlaček iz cenika.

v različnih barvah široko, m od 85 v naprej.

R. Miklauc, Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 5.

Št. 1012. Srček, zlato
na srebro z
lepim kamn.
K 1.80

Št. 1014. 14 kar. zlato
srček z lepim
kamnom
K 5.90

Št. 440. Srebrni medaljon.